

SLOVENSKI GOSPODAR

Izhaja vsako sredo.
Cene: Letno Din 32.—, polletno
Din 16.—, četrtletno Din 9.—, ino-
zemstvo Din 64.—
Poštno-čekovni rač. 10.603.

LIST LJUDSTVU V POUK IN ZABAVO

Uredništvo in upravnništvo: Maribor, Koroška 5.
Telefon 2113.

Cene inseratom: cela stran
Din 2000.—, pol strani Din 1000.—
četrt strani Din 500.—, 1/8 strani
Din 250.—, 1/16 strani Din 125.—
Mali oglasi vsaka beseda Din 1.20.

Podobe iz gospodarske krize.

Kakor se razvija film pred gledalci v kino-predstavi, se vrstijo pred našimi očmi slike o razvoju gospodarske in denarne krize v posameznih državah. Nekatere slike kažejo nekako olajšanje in zboljšanje, druge pa dalje trajajoče slabo stanje in celo poslabšanje. Oglejmo si nekoliko teh podob!

V Angliji in Franciji.

Pretekli mesec je angleški finančni minister obvestil parlament o pojavih zboljšanja gospodarskega položaja ter ga vzradostil z vestjo, da so angleške državne finance v tako ugodnem stanju kakor že dolgo ne. Za proračunsko leto 1934-35 so izdatki določeni v znesku 698,124.000 funtov šterlingov, dohodki pa v znesku 727,200.000 funtov, torej ostane presežek dohodkov v znesku 29,100.000 funtov, največji v teku 10 let. Vsled tega bo mogoče znižati od 1. januarja 1935 nekatere davke, in med njimi dohodnino in davek na avtomobile in motorna vozila, ter l. 1931 vpeljano znižanje uradniških plač zmanjšati na polovico. Obenem se bo ukinito zmanjšanje podpore brezposelnim ter se bo z javnimi deli zaposlilo veliko število doslej brezposelnih. Slično zboljšanje finančnega in gospodarskega položaja je tudi zabeležiti v Franciji. Vlada namerava znižati dohodninski davek s 36 na 20%, davek na vrednostne papirje pa s 17 na 12 ali celo na 10%. Ta davčna reforma bo blagodejno vplivala na gospodarsko življenje.

V Jugoslaviji.

V proračunskih letih (od 1. aprila do zadnjega marca) 1932/33 in 1933/34 so znašali državni dohodki v milijonih dinarjih:

	1932/33	1933/34	razlika
neposr. davki	1.787.4	2.092.0	+ 304.6
trošarina	834.2	757.5	- 76.7
takse	903.1	819.2	- 83.9
carine	693.5	634.1	- 59.4
mon. (presež.)	1.509.0	1.550.8	+ 41.8
razni dohodki	88.8	105.9	+ 17.1
	5.816.0	5.959.5	+ 143.5

V lanskem proračunskem letu (od 1. aprila 1933 do 31. marca 1934) so znašali državni dohodki 5 milijard 959 in pol milijona, bili so torej za 143 in pol milijona višji nego v proračunskem letu 1932/33, vendar pa so bili za 495 milijonov manjši nego je bilo predvideno v proračunu.

Kar se tiče državnih podjetij, je njihov položaj zelo neenoten. Rečna plovba je slej ko prej pasivna, tudi poštna hranilnica, pošte, gozdovi, zlasti pa rudniki niso dosegli v svojem donosu proračuna. Podobno velja tudi za državni tiskarni, ki sta v upravi prosvetnega ministrstva.

Skupno so državna gospodarska podjetja imela čistega presežka 477.64 milijonov Din pri dohodkih 3277.0 milijonov Din (proračun 3983.7 mil. Din) in izdatkih 2799.3 mil. D (proračun 3448.4 mil. Din). Presežek je znašal 477.6 mil. Din, po proračunu pa bi moral znašati 353.25 mil. Din.

Denarni zavodi pod državno zaščito.

Posvetovalni odbor za denarstvo je začel s pregledovanjem bank, ki so na podlagi uredb iz novembra lani zaprosile za nadaljnji odlog plačil, odnosno sanacijo. Nekateri člani odbora so bili tudi v Ljubljani in so pregledali položaj pri v poštah prihajajočih ljubljanskih zavodih. Seveda je to delo težko in so zaenkrat na vrsti veliki zavodi, o katerih je večina odbora mnenja, da je treba za vsak zavod uvesti posebne ukrepe. Glede manjših zavodov bodo tudi potrebni še pregledi, vendar se bo pri njih dalo uveljaviti splošne ukrepe, ki bodo lahko veljali za cele skupine.

Beogradski dnevnik »Politika« je objavil članek o denarnih zavodih, ki jih je treba ozdraviti, odnosno spraviti v redno poslovanje. Po novi uredbi za zaščito denarnih zavodov je zaprosilo z zaščito 144 denarnih zavodov; od teh zahteva 8 izvenkonkurzno likvidacijo, 6 sanacijo, ostalih 132 pa odlog plačil. Sanacija naj bi se izvršila s pretvoritvijo dela vlog v delnice in užit-

nice zavodov. Od vseh 144 zavodov ima bilančno svoto nad 100 milijonov Din 10, ostalih 134 pa manj. Od teh 10 je 8 bank in 2 mestni hranilnici. 6 zavodov ima sedež v Zagrebu, 3 v Ljubljani in 1 v Pančevu. Kmetski dolgovi, za katere velja moratorij, tvorijo pri velikih zavodih z bilančno svoto nad 1 milijon Din eno šestino vseh terjatev, pri ostalih bankah znašajo povprečno 55, pri posameznih zavodih pa ta odstotek naraste do 80 in 90%. Toda banke niso bile prizadete samo radi kmetskih dolžnikov, ampak po trgovcih in obrtnikih, ki imajo matne svote terjatev pri kmetih. Dolgovi bank znašajo okoli 1 milijardo Din (pri malih zavodih pod 100 mil. Din bilančne svote), od tega so 60% vlagatelji, 28 ostali upniki, večinoma denarni zavodi in 12% reeskont.

Z ozirom na določila uredb glede izvzetja vlagateljev, odnosno upnikov do 10.000 Din, je omeniti, da tvorijo ti vlagatelji pri hranilnih knjižicah 1 šestino vseh terjatev, pri tekočih računih pa približno 1 desetino.

Imetja ljudi se prodajajo v brezcenje.

»Trgovski list« v Ljubljani piše: »Pri nas se vedno bolj množijo pritožbe, da se na dražbah prodaja živina in blago za tako nizko ceno, da je dolžnik dostikrat gospodarsko docela uničen. Tako se je poročalo na zadnji občni seji naše zbornice, da se je trgovcu prodalo za 12.000 Din ocenjeno blago za 3000 Din. Znani so nam primeri, ko se je kmetovalcu prodala lepa živina na javni dražbi za tako nizko ceno, da je dobil od vola po 1 Din od 1 kg žive teže. Neki ubogi vdovi se je vse njeno imetje, ki je bilo vredno nad 7000 Din, prodalo na dražbi za 1500 Din, eno uro kasneje pa so kupci prodali naprej to blago z dobičkom 1000 Din. Podobne pritožbe prihajajo iz vseh krajev in je vedno več ljudi, ki izkoriščajo bedo našega ljudstva.«

Vračajo se v katoliško cerkev. V zadnji številki smo nakratko osvetlili nepristranost in stvarnost celjskega hitlerjevskega lista »Deutsche Zeitung«, ki objavlja svojim čitateljem, da je v zadnjih 6 tednih v Avstriji in zlasti na Dunaju prestopilo v protestantsko cerkev baje 9000 oseb, o vstopih v katoliško cerkev pa še ni prinesla nobene vesti. Takšna je nepristranost »glasila

za nemško-manjšino v dravski banovini«. Da bi bilo o »pritožbi«, da se poslužimo izraza hitlerjevskega lista, v katoliško cerkev dovolj poročati, dokazujejo od tedna do tedna rastoče številke tistih, ki so prej iz političnih in iz strankarskih razlogov zapustili katolicizem ter se sedaj vanj vračajo iz verskih razlogov. Samo na Dunaju se je od 12. februarja, ko je bil zlomljen socialistični ustanek, vrnilo v katoliško cerkev 35.000 oseb, večinoma delavcev. Ti ljudje so nekdanj stali v vrstah marksističnega socializma ter so postali žrtve brezvestne verske gonje brezbož-

Za spomladansko zdravljenje

čiščenje krvi in pri slabi prebavi uporabljajte znani **PLANINKA ČAJ BAHOVEC**. Pristen je le, če nosi:

1. zaščitni žig, — 2. ime proizvajalca: Apoteka M. Bahovec, Ljubljana, — 3. paket mora biti vezan in plombiran.

Torej za spomladansko zdravljenje samo pravi:

PLANINKA-ČAJ-BAHOVEC iz Ljubljane.

Reg. pod Sp. br. 76
od 5. 11. 1932

nihih socialističnih voditeljev. Ta gonja je bila najhujša v letih 1923 in 1927, ko so bile volitve v nacionalni svet (dunajski parlament). Od leta 1927 pa so številke izstopov iz katoliške cerkve stalno padale. V preteklem letu, ko je socialna demokracija še vedno bila močna, pa vendar ni mogla delavcev več tako strahovati ko poprej, se je katoliški cerkvi zopet pridružilo 8898 oseb; izstopilo je iz nje 4496, tako da znaša dejanski pridobitek katolicizma leta 1933 — 4402 oseb. V letošnjem letu pa število spreobrnjenecv nagloma raste. Tisti, ki so se vrnili, odnosno ki se vračajo, odkrito izpovedajo, da so izstopili iz cerkve, ker so jih k temu prisilile ne toliko razmere, kolikor socialistični poglavarji. Sami brez vere so svoje pristaše, ki so od njih pričakovali zboljšanje gospodarskega položaja in gmotne blaginje, zapeljevali v neverstvo in protiverstvo, v gospodarskem oziru pa niso za nje ničesar storili. Zlom socialne demokracije v Avstriji je delavcem odprl oči, ker je dokazal, kako so socialistični voditelji vkovali delavstvo v verige dvojnega suženjstva: gmotnega in duševnega. V gmotnem oziru so jim delavci delali roboto, ker so socialistični voditelji od delavcev nabrali denar izrabljali za sebe in svojo dobrobit: po 12. februarju so socialistični mogotci za sebe dvignili v inozemstvo pravočasno spravljene delavski denar v znesku 5 milijonov šilingov. Še hujši pa so bili okovi duševnega suženjstva, ki je delavce oropalo najdražjega duhovnega zaklada: od staršev podedovane katoliške vere. Sedaj so ti okovi padli in delavci smejo zopet verovati v Boga ter biti sinovi katoliške cerkve.

Pasijon med Kitajci. Jubilejno leto 1933-34, ki je bilo posvečeno 1900letnemu spominu trpljenja in smrti Zveli-

čarjeve, je dalo povod, da so se po raznih krajih katoliškega sveta priredile verske igre, ki so prikazovale trpljenje in smrt Gospodovo. Takšne igre vplivajo na versko življenje vzpodbudjevalno in utrjevalno. Mnogim je trpljenje in daritev Gospodova na Kalvariji nekaj neznanega, nedoumnega. Skrivnost trpljenja in zveličanja težko pojmujejo zlasti novi kristjani v poganskih krajih in tisti, ki se pripravljajo za sv. krst. Iz tega razloga je v frančiškanskem misijonskem vikarijatu v Tsimfu na Kitajskem nastala želja, da bi se ljudstvu s pasijonsko igro pokazala trpljenje in smrt Gospodova. Najpripravnější za izvršitev tega namena se je zdela vas Vangkiahuang, ki je po svoji zemljepisni legi za to jako prikladna. Katehisti so se potrudili, da so dobili med moškimi v vasi sposobne osebe, ki so prevzele uloge in sicer tudi ženske uloge, katere na Kitajskem igrajo moški. Veliko napora je stalo učenje ulog, ker izmed igralcev nobeden ni znal čitati. Trajalo je dolgo časa, predno so se uloge naučili napamet. Predstave so se vršile 4., 5. in 6. avgusta ob prekrasnem vremenu. Prizori so se odigrali na naravni kameniti ravnini, s katere se je dvigal hribček, ki je služil za Golgoto. Iz desek in sličnega materiala je bil napravljen tempelj, dvorana poslednje večerje, Pilatova hiša itd. Gledalci so mogli slediti žaloigri Sinu božjega od slovesnega vhoda v Jeruzalem do trenutka, ko je Zveličar izdihnil ter se je potresla zemlja. Vtis pasijonske igre na kitajske gledalce je bil izredno globok, in sicer ne samo na kristjane in tiste, ki so se pripravljali na krst, marveč tudi na pogane. Tiho in zbranega duha in s solzami v očeh so opazovali posamezne prizore ter so se zamišljeni razšli na svoje domove.

nem spominu kot dolgoletnega dušnega pastirja, ki je z njimi živel, čutil in jim bil kažipot po poti pravega krščanskega življenja. Dragi Henrik, počivaj v miru in uživaj mir, kateremu si že bil v življenju največji prijatelj!

Upokojitev in novo imenovanje. — Upokojen je predsednik celjskega upravnega sodišča g. dr. Prenj. Za novega predsednika je imenovan načelnik v ministrstvu za notrajne zadeve, dr. Janko Bedekovič.

Krvnik Rusije umrl. V starosti 55 let je umrl Menšinski, vodja ruske tajne policije ali čeke. Menšinski je bil strah Rusije in ima na vesti malodane vse po prevratu v boljševiški Rusiji izvršene smrtne obsodbe.

Zahtevajte povsod
»Slovenskega gospodarja«

Nesreče.

Ogenj v Studencih pri Mariboru. — Dne 10. maja je nastal ogenj v gospodarskem poslopju Marije Kislih v Studencih pri Mariboru ter objel mahoma celo poslopje. Na pomoč pribrzelih gasilci so požar pogasili.

Že zopet požar na Dravskem polju. V Vumpahu nedaleč od vurberskega grada je uničil ogenj v noči stanovanjsko ter gospodarsko poslopje posestniku Kumerju. Škoda znaša 25.000 D, zavarovalnina komaj eno petino. Obstoja sum na požig.

Usodepoln udar strele. V noči od 10. na 11. t. m. med nevihto je udarila strela v Šramlovo hišo na Škofiji pri Šmarju pri Jelšah. Radi močnega vetra se je ogenj razširil in so zgorela 4 poslopja. Med gašenjem je nekdo izmaknil pogorelcu Šramlu 1900 Din.

Podivjana krava je tako obdelala z rogi 73letno posestnico Terezijo Planinšek iz Spodnjega Pletarja pri Šent Lovrencu na Dravskem polju, da so jo morali prepeljati v bolnico v Ptuj.

Modras pičil otroka. Štiriletno hčerkico delavca Karolino Koželj iz Konjic je pičil modras.

Usodepolna igra z vžigalicami. Triletna hčerka trgovca iz Dola pri Hrastniku Zdenkica Kotnik se je igrala z vžigalicami, ki so se vžgale. Otroku se je vnela obleka in se dobil hude bolečine po celem telesu.

Požar v predilnici. Dne 11. maja je izbruhnil požar v predilnici v Litiji in sicer v skladišču mešanice, kjer se je vnel bombaž. Popolno požarno nesrečo so preprečili na ta način, da so pometal bombaž na prosto in ga tam pogasili.

Žrtve eksplozije smodnika v Kamniku. V državni tvornici za smodnik v Kamniku je nastala dne 8. maja ob 5. uri zjutraj usodepolna eksplozija. Delavec, ki je bil sam hudo ranjen, je hotel izmenjati električno žarnico, ki mu je padla iz roke ter se razbila. Nekaj stekla je padlo v stroj za izdelavo smodnika, ki je bil baš v polnem teku. Užgal se je smodnik, nastala je eksplozija, ki je zahtevala eno smrtno žrtev, 13 drugih je bilo lažje ter težje ranjenih. Ranjene so takoj prepeljali v ljubljansko bolnico, kjer so podlegle 4 delavke poškodbam. Po eksploziji prizadetim je bila nakazana podpora in kralj je podaril svojem ranjenih in mrtvih 20 tisoč Din.

Razne novice.

Znamenje časa. Hitlerjevski list, ki izhaja v Celju pod imenom »Deutsche Zeitung«, objavlja dne 13. maja 1934 v dopisu iz Kočevja pod naslovom »Narodna povezanost Nemcev« naslednje: »Kot Nemci v inozemstvu — s tem mislimo na vse prebivalce nemških jezikovnih otokov na ozemlju nekdanje monarhije — torej kot žrtve kratkovidne in narodu tuje politike sile, ki jemo kruh pregnanstva...« Besede so vredne zabeležbe. Obenem so tako jasne, da je razlaga nepotrebna.

Nov dom za na pljučih bolne je bil slovesno blagoslovljen in otvorjen v nedeljo dne 13. t. m. v Topolšici.

NOVICE

Osebne vesti.

Smrt blagega g. župnika. V Vuhredu je preminul po daljšem bolehanju tamošnji dolgoletni g. župnik Henrik Hrašovec. Rodil se je 13. 7. 1864 pri št. Jurju ob Ščavnici in mašniško posvečenje je prejel v Mariboru 25. 7. 1893. V Vuhred je prišel za župnika 1. 1910 s Pernic nad Muto, kjer je župnikoval nekaj časa. Rajni je bil blagega srca, dober duhovnik, šaljive narave, gostoljuben in priljubljen kot vzor miroljubnosti povsod, kjerkoli je pastiroval. Vuhredčani so se ga oklepali z ljubeznijo ter vdanostjo, ga bodo zelo težko pogrešali in ohranili v hvaležno traj-

Binkoštni izlet delavcev na Kum. Ljubljanski delavci bodo priredili na binkoštno nedeljo izlet na Kum, kjer se bo vršil na binkoštni pondeljek delavski tabor pri sv. Neži. Izletniški vlak bo vozil iz Ljubljane dne 20. maja ob 13. uri, prihod v Trbovlje ob 14. uri. Peš hoja na Kum iz Trbovelj 3 ure. Binkoštno nedeljo zvečer bomo prižigali na Kumu krese in taborili. Na binkoštni pondeljek bo več sv. maš in pridig. Ob 11. uri delavski tabor. Popoldne si bomo ogledali delavske kolonije v Trbovljah. Izletniški vlak bo vozil le, ako se oglasi 400 izletnikov. Legitimacije se bodo dobile v trafiki hotela Union in pri tajništvu JSZ v Ljubljani.

Romanje Slovencev k Mariji Bistriški in izlet v Zagreb dne 2. in 3. junija 1934. Dne 2. junija bodo vozili vlaki romanje iz mariborske škofije k Mariji Bistriški. Vozne cene za vlake so: vstopna postaja Dolnja Lendava 40 Din. Vstopna postaja Ptuj 45 Din. Vstopna postaja Ljutomer 45 Din. Vstopni postaji Trbovlje in Celje 40 Din. Vlak iz Dolnje Lendave bo imel postanek na vseh postajah od Dolnje Lendave do Varaždina. Iz Ljutomera do Ormoža. Iz Ptuja do Čakovca. Iz Celja preko Grobelna do Rogaske Slatine. Iz Trbovelj preko Zidanege mosta do Brežic. Legitimacije za znižano vožnjo stanejo 2 Din. Knjižica o češčenju Mar. Bistriške bogato ilustrovana 3 Din. Legitimacije in knjižica se naročata: Celje, Poštni predal 106. Do 27. maja se bodo sprejemale pri glasitve. Vlaki bodo vozili le, ako se prijavi 300 izletnikov. Dne 3. junija si bomo ogledali Zagreb, muzej, narodne noše, Maksimir, Mirogoj in druge zanimivosti. Imeli bomo posebne pobožnosti v zagrebških cerkvah. S seboj bomo imeli tri godbe.

Huda posledica igračkanja s patrono. 12letni posestnikov sin Janez Dajčer iz Radomerja pri Ljutomeru je našel nabit patrono in jo vtaknil v žep. Doma je nekaj vrtal po naboju, ki je nenadoma eksplodiral in je eksplozija ubogemu fantu odtrgala levico v zapestju, ga oslepila na obe oči in ga tudi sicer hudo poškodovala. Težko ranjenega so prepeljali v ormoško bolnico.

Volk požrl psa. Da je požrl volk domačega psa čuvaja, se ni zgodilo kje v Bosni, ampak zadnje dni v Makolah pri bivšem županu in posestniku Matiju Hajšek. Na ostanke požrtega psa je gospodar nasul strupa in je smrtno zastropil volka, katerega so našli pozneje v gozdu. Volk je bil dolg 1.50 m, visok pa 75 cm. Po makolski okolici je zginito v zadnjem času več psov.

Najden po več mesecih. Lani 5. novembra so pogrešili na Planini na Pohorju 50letnega hlapca Franca Krajnca, ki je služil pri posestniku Korošču. Vsa poizvedovanja za zginulim so ostala brezuspešna. Te dni je pa zadela na že močno razpadlo truplo omenjenega pod bukvami Attemsovega gozda dekla Marija Pušnik. Na ogled pozvani sosedji so prepoznali v najdenem pogrešanega hlapca, ki je moral zaiti v sneženem metežu in je onemogel zmrzniti.

Eksplozija na Dunaju. Dne 8. maja je prišlo krog 11. ure v noči na Dunaju v Porzellangasse v kavarni do eksplozije, ki je povzročila na pohištvu in na šipah 15.000 šilingov škode. Pozno zvečer sta prišla v kavarno mladenič ter dekle. Kmalu sta plačala ter odšla. Po njenem odhodu je začel natakati po-

spravljati in je opazil, da se pod stolom ene mize kadi. Opozoril je goste, ki so vsi v strahu zbežali, predno je došlo do eksplozije. Mladeniča, ki je podtaknil pekleni stroj, so prijeli in je to znani narodni socialista Anton Geckel. Bomba je bila namenjena židom, ki se shajajo v zgoraj označeni kavarni.

Klobuke za birmance in botre kupite najcenejše pri klobučarju Franc Berniku v Mariboru, Trg Svobode, med gradom in frančiškansko cerkvijo.

Velika izbira manufakturnega blaga v Trpinovem bazarju, Maribor, Vetrinjska ulica 15. Naši kupci dobe koledar »Slovenskega gospodarja«.

Obžalovanja vredni slučaji.

Mati odložila otroka. Na Ranci, občina Pesnica, so našli ob Puklovem ribniku 6 mesecev staro moško dete. Otroka je prevzel začasno občinski sluga, brezsrčno mater zasledujejo orožniki.

Radi nesrečne ljubezni prostovoljno v smrti. 27letni Miha Hriberšek, brezposelni tovarniški delavec, je stanoval pri cestarju v Skornem pri Šmartnem ob Paki. Radi nesrečne ljubezni si je prerezal levico med zapestjem ter laktom. Ko so ga našli vsega v krvi, je pobegnil, a so šli za njim ter ga obvezali. Radi prehude zgube krvi ga je hotel prepeljati občinski sluga z vlakom v Celje. Med vožnjo je nesrečni Hriberšek izdahnul vsled oslabelosti med Petrovčami in Celjem.

Morilec in požigalec. Zadnjič smo že poročali na kratko o Rudolfu Mesecu, kolarskem vajencu, ki je iz roparskega namena ubil s kladivom 66letnega posestnika Jakoba Gantarja, ki je stanoval bolj na samoti ob cesti pri Vrhniku. Mesec je vzel umorjenemu samo kolo, pustil je pa ves denar, katerega je imel v suknjiču. Morilca so prepeljali po prvem zaslišanju iz vrhniških zaporov v Ljubljano. Mesec je tudi priznal pri zaslišanju, da je podtaknil dva krat ogenj kolarskemu mojstru Francu Petkovškemu na Drenovem griču, kjer se je učil kolarske obrti. Prvič je podtaknil ogenj lani 15. januarja, ko so bili domači že pri počitku in je sam spal v posebni sobi. Zažgal je seno in se je po zločinu neopaženo splazil nazaj v spalnico. Domači so opazili še pravočasno ogenj in so zbudili tudi požigalca, da je pomagal gasiti. Drugič je zažgal na sličen način kakor prvič lani 28. septembra. Takrat je spal skupno z njim mojstrov oče. Še le, ko je stari trdno zaspal, se je splazil hudoba skozi okno in podtaknil ogenj. Gasilci so požar komaj pogasili. Ob tej priliki je pri gašenju zaposleni Anton Friškovec rekel ves ogorčen: »Če bi imel požigalca pri rokah, bi ga vrgel v ogenj!«

Krvno, kožno in živčno bolni dosežejo z uporabo naravne »Franz Josefove« grenčice urejeno prebavo. Specialni zdravniki silnega slovesa spričujejo, da so z učinkom staro preizkušene »Franz Josefove« vode zadovoljni v vsakem oziru. »Franz Josefova« grenčica se dobi v vseh lekarnah, drogerijah in specerijskih trgovinah.

Zraven njega stoječi in pridno gazeči Mesec je odgovoril med porogljivim smehom: »Saj je mogoče tu med nami, samo dobiti ga je hudo.« Po umoru Gantarja, ko so začeli ljudje govoriti o groznem krvavem dejanju, je zopet rekel morilec Friškovecu: »Tu na Drenovem griču so res barabe. Lani sta bila pri nas dva požiga, zdaj pa še ta umor!« Treba je pibiti, da je Mesec star komaj nekaj nad 20 let in je že tako sprijen, da mori in požiga lastnemu mojstru, pri katerem je imel celotno oskrbo. Skrajna podivjanost tega mladca naj bo mladini svarilen zgled!

V noči ga je zaklal. Mladi mizarški pomočnik Adolf Pirc je preko nedelje obiskal svojo rojstno vas Sv. Duh pri Krškem. Predno se je odpravil k počitku s svojim bratom na kozolec, je še hodil po vasi, saj kot miren fant ni imel s sorojaki nobenih sporov. Adolfa Pirca so našli zaklanega, z 10 cm dolgo rano v vratu, katero mu je prizadajal z vojaškim bajonetom koj drugi dan po zločinu prijete Stanislav Turšič, posestnikov sin od Sv. Duha. Vse obsodbe vredno krvavo dejanje je pretreslo in razburilo celo okolico.

Preprečen roparski napad. Župnika v Predosljah pri Kranju sta obiskala dva neznanca ter ga prosila za krstni list. G. župnik Zupan se je podal v pisarno, da bi dal zaproseno. Ko je sedel za mizo, sta se zakadila vanj oba neznanca, da bi ga oropala. Napadeni je ves prestrašen kriknil in res je pribzela pogledat postrežnica, katere sta se tujca prestrašila ter pobegnili. Poskušen roparski napad zasledujejo orožniki.

Oče in sin žrtvi surovih napadalcev. Pri Št. Jerneju na Dolenjskem se je zbralo na Vnebohod popoldne precej ljudi iz raznih krajev. Na noč se je vračala iz Št. Jerneja v Dolenjsko Staro vas prijateljska družba, v kateri je bil 21letni posestnikov sin Jože Pavlič iz Dolenjske Stare vasi. Nenadoma so bili napadeni iz zasede in Pavlič je dobil tako močan udarec s kolom po glavi, da je obležal nezavesten. Ko je našel oče težko poškodovanega sina, ga je hotel naložiti na voz, da bi ga odpeljal v bolnico. V trenutku nakladanja je lopnil eden od surovin še očeta s tako silo po glavi, da se je zgrudil stari pri priči mrtev poleg težko ranjenega sina. Po opravljenem groznem poslu so se napadalci po stari navadi razbežali. Mrtvega starega Pavliča so odpeljali na dom, s smrtjo se borečega sina pa v bolnico usmiljenih bratov v Kandijo pri Novem mestu.

Ponočni roparski napad na ženske. V Robu pri Velikih Laščah na Kranjskem so vdrli trije maskirani razbojniki ob 3. uri po polnoči v hišo vdove in kuzmarice Frančiške Jakše. Gospodinji so grozili s samokresom in zahtevali od nje 30.000 Din. V strahu za življenje je izročila Jakšetova tolovajem 300 Din, a ta svota jim nikakor ni bila dovolj. Roparji so zvezali gospodinjo ter njeno služkinjo. Eden je stražil obe ženski, dva sta pa vse prebrskala ter pobrala iz omar denar ter zlatnine v skupnem znesku 3000 Din. Tolovaji so še obiskali klet, kjer so izpili ter

razlili 15 l vina. Po izvršenem ropu se je oslobodila služkinja, ki je razvezala gospodinjo in sta se podali obe na orožniško postajo. Našemljeni parji so bili domačini, ker so govorili domače narečje.

Požig v odsotnosti mladoporočencev. V vasi Brinje pri Sv. Jakobu ob Savi je pogorela v odsotnosti mladoporočencev, ki sta potovala na Brezje, njuna hiša z gospodarskimi poslopji. Škoda znaša 80.000 Din, zavarovalnina eno četrtino. Ogenj je bil podtaknjen.

Razno iz Prekmurja.

Murska Sobota. Zadnjo nedeljo preteklega meseca smo v Martinišću proslavili dan proglasitve svetnikom Janeza Don Boska. Kot priprava za to slovesnost se je vršila tridnevna z lepimi govori dr. Volčiča, veržejskega raynatelja. Proslave se je udeležila večtisočglava množica ljudi, ki je z ginjenim srcem zapustila Martinišče. V zvezi s to proslavo je bila v prostorih starega Martinišča otvorena dobrodelna kuhinja, ki nudi znatno pomoč siromakom in brezposelnim. Kajti tu se že lahko najedo za dva in pol dinarja. Vodijo jo sestre križanke.

Murska Sobota. Kakor vsako leto, tako tudi letos stalno oblegajo našo borzo dela ter prosijo zaposlitve. Kajti naše Prekmurje je premajhno za tako maso ljudi, vsled tega odhaja vsako leto nad 2000 ljudi na sezonsko delo, bodisi v kraje naše države, ali pa tudi v tuje. Tako jih je pred dobrim tednom okrog 400 zapustilo milo domovino ter so se odpeljali v Francijo, da si prislužijo denarja in tako lahko s svojo družino nekoliko brezskrbneje prebijejo dolgo zimo, ko ne bo nobenega zaslužka. Njih zaslužek je še primeroma dober, kajti moški zaslužijo mesečno 300, oziroma 500 frankov brez hrane.

Kobilja. Pri nas je že neznozna vročina. Vsled pomanjkanja dežja je vse suho, kar povzroča pogoste požare. Tako je pred kratkim začelo goreti tudi v našem gozdu. Toda gasilcena se je posrečilo požar omejiti. Na kraj nesreče so bili poklicani tudi gasilci iz

Dolnje Lendave, a tokrat niso prišli do cilja, ker so že v Dobrovniku dobili poročilo, da je ogenj pogašen. Vzrok požara je neznan.

Dolnja Lendava. Dne 2. t. m. je okrog pol 11. ure ponoči začela sirena v tovarni »Nasička« kar nenadoma tuliti. Alarmirani gasilci so bili takoj pri gasilnem domu; kajti vedeli so, da nekje gori, a kje, tega niso mogli dognati. 16 gasilcev se je odpeljalo v smeri požara. Prišli so do Črensovcev ter tam ugotovili, da gori nekje v okolici Križavcev pri Ljutomeru. Gasilcem se je zdel požar omejen, vsled tega so se vrnili v Lendavo, kamor so prišli točno ob polnoči.

Dolnja Lendava. Zaradi izprememb ozemlja prejšnjih občin je banska uprava odredila, da bodo dne 10. junija v doljelendavskem srezu ponovne občinske volitve in sicer v občinah: Beltinci, Bogojina, Dobrovnik, Hotiza, Lendava, Lendava okolica in Turnišče.

Bratonci. Dne 6. t. m. se je pri nas zbralo lepo število ljudi, prijateljev gasilstva. Praznovali smo namreč desetletnico obstoja naše

gasilske čete. Ob tej obletnici je bil obred blagoslovitve novega gasilnega doma. — Desetletnico obstoja gasilske čete so praznovali tudi v Filovcih in sicer dne 10. maja.

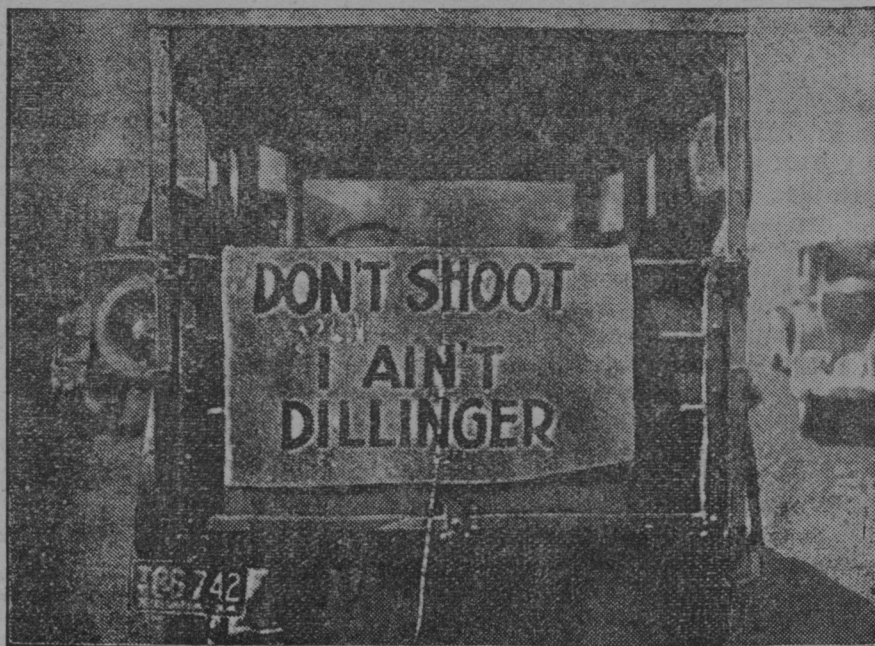
Velika škoda.

Zadnjič smo brali, da napravlja pri nas v Sloveniji požar letno mnogo preko 20 milijonov Din škode. Ogrorna in nenadomestljiva izguba našega narodnega premoženja! Ostanimo pri številki — četudi je dejanska škoda mnogo večja — in računajmo, da zasluži družinski oče mesečno povprečno po enega jurija. Tedaj bi moglo iz teh sredstev živeti 20.000 družin ali vsaj 40.000 naših ljudi en celi mesec.

Sedaj si lahko predstvaljamo, kako veliko škodo napravlja elementarna sila ognja na našem imetju in premoženju. Previden gospodar bo zato zavaro-

Po majniških komunističnih nemirih v Parizu.

Levo: Srditi boji se bijejo za osamosvojitve Arabije. Na sliki vidimo državno poslopje v Sanaa, glavnem mestu Jemena. — Desno: Pozornost vse javnosti v Združenih državah Severne Amerike je osredotočena v bandita Dillingerja, ki ima na vesti bogznaj koliko umorov in najbolj drznih vlomov. Dillinger beži pred zasledovalci v avtomobilu. Avtomobilisti so se zasigurali pred streli policije s tablam, ki nosijo napis: »Ne streljati! Jaz nisem Dillinger!«

val za pravo vrednost, dobil bo polno odškodnino in se ne bodo več ponavljale po naših časopisih žalostne vesti: **Škoda je le delno krita z zavarovalnino.**

Ali se izplača živeti v stalni negotovosti, kaj bo z imetjem, kaj bo z našo bodočnostjo in našo družino, ako nam požar uniči naš dom, žetev, delo naših rok, ko pa si za mal denar moremo preskrbeti jamstvo zavarovalnice za slučaj nesreče.

Prevdaren in skrben gospodar že ve, da je primerno zavarovanje pri naši domači Vzajemni zavarovalnici v Ljubljani najboljše jamstvo.

Starostna mladost — mladeniška starost!

Kakorkoli to zveni protislovno, vendar srečamo take pojave na vsakem koraku. Pojdite v živahne ulice in pregledajte sprehajalce. Na večini mladih ljudi se opazijo sledovi preranega staranja in enako se zapazijo znaki mladeniške svežnosti pri mnogih starih ljudeh. Oba pojava pričata o stanju, v katerem se nahaja središče vse ljudske življenjske snage, uredba za čiščenje telesa. Želodec s priraščanim mu organskim aparatom, kakor črevesa, obisti, jetra, mehur itd. vodi odločno besedo v telesu in po tem, kako pretvarjajo hrano v krv, in ali počasi ali hitro poganjajo kri skozi naše žile, smo mi sami bolehnii in počasni ali pa zdravi in živahni.

Lepota, mladostnost, živčna moč in sposobnost karakterizirajo zdrav hranilni aparat, kakor oslabeledost celega telesa, slaba polt, starostni izgled, nervoznost in pomanjkanje pogumnosti dajo zaslutiti omajeno delovanje prebavnega aparata, katere okolnosti povzročijo večkratni glavobol, divjost, napihnjenost, obolenje od sečne kisline in hemeroide, slabotno in odebeljeno srce, zgage itd.

Vsled tega je osobito pri slabi prebavi, zaprtosti, pri počasnem delovanju čreves in napetosti telesa nič manj kot pri premalem obtoku krvi je priporočiti temeljito čiščenje, v katero svrhu so se naravna zdravljenja z zdravilnimi rastlinami povsod udomačila. Imamo mnogo družin, katere vsako leto napravijo takozvano poletno kuro, uporabljajoč zato na primer tako splošno znani Planinka čaj Bahovec, ki se proizvaja iz zdravilnih planinskih rastlin.

Komunistične demonstracije dne 1. majnika so vodili v Londonu otroci ter ženske, da bi bili kolovodje varni pred policijo.

DRUŠTVENE VESTI

Boj preklinjanju!

Nadškof v Turinu v Severni Italiji je odredil za mesto in vso nadškofijo pretekli teden kot čas, v katerem se ne sme preklinjati in se mora začeti energična borba zoper preklinjanje. Ne samo v Italiji se preklinja, marveč tudi v naših krajih. Z obžalovanjem moramo ugotoviti, da ta grda razvada od leta do leta narašča ter se strahotno razširja tudi med mladino in celo med otroci. Preklinja se ne samo v domačem jeziku, marveč jemljejo se kletvine in ostudne besede tudi iz drugih

jezikov. Kolne tisti, ki sebi ali drugim stvarem z besedami želi kaj hudega, kar se velikokrat godi z zlorabo svetih ali tudi hudobnih imen. Preklinjanje ni samo grešno, marveč tudi nesmiselno. Ali naj Bog, kojega Sin je kot Odrašenik sveta na križu molil za svoje sovražnike, nam nudi svojo pomoč, če svojim bližnjim kaj hudega želimo? Čemu torej preklinjati?!

V kletev kaj radi izbruhnejo ljudje, ki se ne znajo premagati; čim bolj so surovi, tem surovejše so njihove besede. Kdor pa se premagovati ne zna, ta v moralnem oziru ne stoji visoko. Kako malenkostni so povodi za kletev! Fant hoče nagloma obleči srajco ter zapazi, da je obrnjena narobe. Mesto da bi srajco mirno obrnil, pa robato zakolne. Drugi oblači čevlje, pri čemer

Najbolj pošten človek na svetu.

Po Ameriki slavijo najbolj poštenega človeka na celem svetu, kojega ime sicer ne pozna nikdo, a njegovi poštenosti se čudijo vsi. Ta poštenjak je avtomobilist, ki se je obsodil kar sam brez obtožbe. Policija v severnoam. mestu New Jersey je prejela naslednje pisanje čudnega moža: »Včeraj pozno v noči sem križal z avtomobilom cesto Hudson Boulevard, če ravno je zahtevala signalna rdeča luč, da bi moral vozilo ustaviti. Imel sem silo in radi tega voza nisem ustavil. Vsled prekračenja svaričnega signala me muči vest in

Januš Golec:

19. nadaljevanje.

KRUCI

Ljudska povest po zgodovinskih virih.

Verzejec je pil, da je ropotalo po njegovem vsled gostih besed osušenem grlu. Vsa prigovarjanja so bila zaman, da bi nadaljeval še ta večer s svojimi doživljaji. Obljubil je prihodnjic ono o prelevitvi iz verzejskega trobentarja v svinjskega pastirja in to baš radi tega, ker so pokazali tudi oni v jeruzalemskem taboru Krucem, da je ta madžarska svojat kvečjemu za svinjske stražarje in ne za vojake!

Drugi večer je omehčal Draška g. župnik s polno bučo iz Vidine kleti, da je opisal na dolgo in široko prvi pohod Verzejcev nad Kruce.

Kruevske krotitve se je udeležil tudi on Andrej Husijan, ki je zaključeval svoj doživljaj takole:

»Bakovci so goreli, da so se dotikali plameni oblakov. Hauptman' je nekam odbrzel z ono že rajno vihro, ki bi mu naj bil za zeta. Mislil sem si: Draša, od vročine imaš tako posušeno grlo, da niti pljuvati

ne moreš. Krucev ni, vse se je razbežalo in mar boš li podil ženske in deco?

Zavil sem s pogorišča proti grajski pristavi, kjer bo gotovo dobiti vsaj nekaj mokrega, za poplaknenje neznosne suše. Obširna pristava je bila polna vsakojakega blaga, nikjer človeka — Vsi so se razbežali in poskrili iz bojazni, da bomo planili tudi na graščakovo imanje.

Konja sem privezal zunaj hleva in mu vrgel krme. Ni bilo težavno, poiskati klet. Ti sveta nebesa, na kako vino sem naletel! Točil in pil sem kar v temi. Rajski duh in blaženi okus sta me prepričala, da se bratim z že dolgo neokušeno kapljico. Kako dolgo in koliko sem si ga privoščil, ne vem. Ob izhodu iz pivnice sem otipal precej obilno leseno čutaro in v tej je bila — stara slivovka.

Na obilno vino še par potegljajev iz čutare in nisem znal v temi, kje in kam sem privezal konja ter kje bi naj bil doma. Po štirih sem se splazil do lesenih stopnic, ki so vodile navzgor na senik. Dvakrat ser omahnil s tretje stopnice nazaj na tla, v tretje sem prilezel na seno in sklenil, da se odpočijem. Tupal sem za ugodnim mestom, pa se mi je hotelo izmuzniti

se mu jermenček raztrga. Krepka kletev se izmota iz njegovih ust. Tretji se hoče umiti, pa mu milo odleti daleč pod posteljo. Mesto da bi ga hitro spravil izpod postelje, mora prej parkrat zakleti. Neki mlad kmet je oral in med oranjem klel, da se je kadilo. Nekdo ga je opozoril, da je to s krščanskega stališča grešno. Pa je menil kmetič: »Saj ne mislim resno.« — »Potem pa si podoben psu, ki laja proti mesecu!«

Najhujše pa je to, da se kletev nekako podeduje od roda do roda: kakor starejše ptice pojejo, tako mladiče naučijo. In prav to je napotilo nekatere države, da so vpeljale kazen za javno preklinjanje. To je storila pred leti Anglija. Hrvatska vlada je pred svetovno vojno izdala naslednjo naredbo: »Grda navada preklinjanja se je tudi med šolsko mladino razširila v strahotni meri. Opaža se, da ne samo odrasli, marveč tudi šolarji na javnih prostorih z brezobzirnostjo, ki spričuje mehnično navado, izgovarjajo med najbolj običajnim razgovorom kletvice, s katerimi preklinjajo Boga, svetnike, križ itd. Sveta dolžnost je ne samo posameznikov, marveč oblasti, zlasti pa tistih, ki nadzorujejo vzgojo mladine, porabiti vsa sredstva, da se iztrebi to zlo, ki je vsakemu pametnemu človeku in tudi narodu v sramoto. Zato se pozivajo občinski uradi in učitelji, da obračajo temu zlu posebno pažnjo, da poučijo mladino o ostudnosti te grehote ter vsak slučaj strogo kaznujejo.« Zelo pametna in umestna uredba, potrebna danes desetkrat bolj ko v prejšnji dobi, in sicer za Slovenijo ravno tako kakor za Hrvatsko in za druge pokrajine! Preklinjanje je sramota za izobražen narod. Naj se tega zavedajo pristojne oblasti, naj store svojo dolžnost vzgojitelji mladine, naj prosvetne organizacije priredijo križarsko vojno zoper preklinjanje!

*

Sv. Lenart v Slov. goricah. Prosvetno društvo »Zarja« vprizori na binkošti, dne 20. maja,

v svoji dvorani po večernicah ob treh popoldne materinski dan. Uljudno vabi vse svoje znance in prijatelje od blizu in daleč, predvsem pa vse matere in druge, ki čutijo v svojih srcih globoko ljubezen in spoštovanje do matere in razumevanje neskaljenih, nedolžnih oči otrok, najljubših prijateljčkov samega Sinu božjega, naj ne zamude izredno lepe prireditve. Proslava je en sam slavospev dobrim našim materam, ki mora po pestrem in ljubkem programu vsakemu seči v srce. Je pa ta proslava dvodelna: proslava zemeljske matere, ki doseže svoj cilj v deklamacijah od najmanjših materinih ljubljencev, dalje v dveh prizorih p. Evstahija: »Potrpeti je treba z otroki« in »Pismo« ter materinskih pesmih, ki jih poje moški, mešani in ženski zbor. Proslava nebeške Matere pa pride po deklamacijah in prizoru, kjer Jezušček išče cvetk za svojo Mamičo, ljubko do izraza. Vkljub pestremu programu bo proslava kratka, pa ne zamudite!

Ormož. Prosvetno društvo od Sv. Tomaža vprizori na binkoštno nedeljo ob 16. uri v kletarski dvorani v Ormožu zanimivo Nušičevo igro »Gospa ministrovka« v 4 dejanjih. Na svidenje!

Vuhred. Malokdaj Vam imamo kaj poročati iz našega kraja, a še to so same žalostne vesti. — Tako Vam danes poročamo, da smo pokopali svojega dobrega župnika. Nad 23 let je bil med nami ter si s svojo dobrohotnostjo pridobil našo ljubezen. Že več let so razne bolezni mučile našega g. župnika, dne 7. maja pa je po hudi srčni napaki srčna kap mu pretrgala nit zemeljskega življenja. Pokopali smo ga v sredo križevega tedna. K pogrebu je prišlo deset duhovnikov in veliko ljudstva iz domače in tudi sosednjih župnij. V cerkvi so bile najprej molitve duhovnikov, potem sv. maša g. vuzeniškega dekana Hüttnerja in ganljiv govor g. brezniškega župnika o oblasti, ki jo je duhovnikom izročil Kristus. Na pokopališču so govorili gg. vuzeniški dekan, poslanec Pahernik in trgovec Minarik. Zapeli pa so v slovo: pred župniščem vuhredski, v

Velika Nedelja. Na pobudo Katoliške akcije priredi Bralno in izobraževalno društvo »Mir« v Veliki Nedelji na binkoštni pondeljek dne 21. maja, ob treh popoldne, na grajskem dvorišču velik pevski koncert. Sodelujejo pevski zbori dekanijskih župnij. K obilni udeležbi vabi: Bralno in izobraževalno društvo »Mir«.

Središče ob Dravi. Z veseljem smo pričakovali dneva, kdaj se nam Društveni dom zopet odpre. In dočakali smo, ker nam je banska uprava v Ljubljani pravila odobrila ter smo ustanovili društvo »Narodna prosveta«. Ponovno vabimo vse domačine in sosede, da v velikem številu pridno zahajajo k igram in predavanjem, ki se bodo izvajale na našem odru. Otvoritev Društvenega doma se vrši na binkošti, obenem združena s krasno igro »Črnošolec«, drama v petih dejanjih. Igra je vzeta iz kmečkega življenja in je pretresljive vsebine. Ker bo predstava dolgo trajala, se prične točno ob treh popoldne. Zato prosimo točne udeležbe. Med odmori bode igral tamburaški zbor. Predprodaja vstopnic je pri g. Jankotu Štamberger, na dan prireditve od 8. ure zjutraj naprej. Vstopnina znaša: sedež 5 Din, stojišča 3 Din. K obilni udeležbi vabi odbor. Bog živi!

cerkvi in na pokopališču pa ribniški pevcji. Naj počiva v miru pri nas naš dobri gospod! — Za upravitelja naše župnije je imenovan g. marenberški dekan.

Vuhred. (Pokojnemu g. župniku Henriku Hrašovec v spomin!) Bil je najlepši spomladanski dan, v bujnem mesecu maju, a nad idiličnim Vuhredom ob šumeči Dravi je v sredo, dne 9. maja, plavala tuga in žalost: Vuhred se je za vedno poslavljal od svojega ljubljenege g. župnika Henrika Hrašovec in moške Pohorci so jokali. 24 let župnikovanja tukaj bi poteklo letos dne 1. decembra, 50 let mine v jeseni, ko je bila postavljena planinska roža, gotska župna cerkev tukaj, ne prve in ne druge obletnice mu ni bilo usojeno dočakati. Doma iz solčnih Slovenskih goric iz lepe Prlekije, od Sv. Jurija ob Ščavnici, počiva sedaj ob vznožju zelenega Pohorja. Iz časa svojega službovanja se je rad spominjal Šoštanja in lepih Pernic. Počivaj v miru!

Marenberg. Pred kratkim se je zgodila v Zgornji Vižingi huda nesreča. Posestniški sin Ivan Kelenberger je nalagal steljo na voz,

izpod šak človeško telo. Pograbil sem neznanca trdno za noge, da je veknil in mi celo zaupal, da je na pristavi za svinjskega pastirja. Ob pojavu tolovajev v Bakovcih je utekla grajska služinčad. Njemu so veleli na seno, da bi vsaj živino odvezal, če bi začelo goreti.

Razveselil sem se nedolžnega človeka. Na mojo lepo besedo je ostal na senu. Pojasnil sem mu, da sem se oglasil v grajski kleti s poštenim ter potrebnim namenom in ne kot ropar in požigalec! Beseda je dala besedo, čutara naju je tako zblížala, da sva v objemu trdno zaspala.

Pozno zjutraj me je vzdramilo glasno govorjenje. Omencal sem si oči, sedel ter čakal, da se mi je vrnil spomin. Spal sem na kozolcu, kjer je bilo shranjeno seno prav zgoraj, ob straneh so se sušili snopi. Polukal sem previdno skozi lino. Pod kozolcem je mrgolelo vražjih Krucev in služinčadi. Vsi so se drenjali krog mojega konja in bili mnenja, da mora tičati nekje blizu tudi njegov gospodar.

Pasje duše madžarske, kar vsuli so se proti onim stopnicam in vsak je skušal biti prvi na seniku. Samopomoč je bila na mestu. Če se ne ubranim, me bodo nataknili na kolec, da se bom vical pri živem

telesu za požig in pokolj v Bakovcih. V vsej naglici sem zagrabil za pastirjevo gorjačo in počakal pri odprtini, da sta se prikazali dve glavi. Zamahnil sem na moč — tresk! je odjeknilo z obeh betic — Čuti je bilo torkljanje po lesenih stopnicah in prilet cap — cap — na ilovnata tla — —

Spodnji so zagnali krike do Jezusa in Marije! V svesti sem si bil, da kar tako na naglo in praznih rok se me ne bo lotil nikdo več!

Ozrl sem se okrog po senu. Pogled mi je obvisel na trdo smrčečem pobratimu — svinjskem pastirju. Siromak pijani je bil na mah slečen in že tudi v preobleki veržejskega strelca. Pastirske cote sem zavlekel po sebi, si opasal kravji rog in prešinila me je še misel: Draša, sedaj in urno, sicer bo po tebi! V pastirskem capju sem se spustil med množico, ki je vpila vame: »Svinjar, koliko Veržejev je na seniku?«

Odrezal sem se, da samo eden s sabljo in puško!

Vsi so me imeli za pastirja. Nikdo mi ni sledil. Ustavil sem se pri svinjski ograji ter zatrobil v kravji rog. Svinje so se odzvale z glasnim buh — buh — in za menoj v krdelu na pašo.

radi tega pošiljam s čekom denarno kazen, katero bi bil moral plačati, če bi me bil opazil ter naznanil policist.«

Današnja lahkovernost.

V ameriških Združenih državah je prerokoval l. 1930 na podlagi zvezdoslovnih računov g. Viljem Fogeraux, da bo oktobra omenjenega leta konec sveta, ker bo zadel naša zemlja ob drugo zvezdo. Prerok je začel graditi veliko betonirano podzemljsko klet, v kateri je hotel oteti pred splošnim poginom vsaj nekaj ljudi. Od vsakega pribežnika je zahteval kot prispevek k zgradbi kleti 500 dolarjev in

v katerega so bile vprežene krave. Krave pa so zdvijale proti domu. Pri domu pa so naglo zaokrenile in Ivan je z glavo zadel ob steno. Po dvakratnem obisku domačega g. zdravnika je bil odpeljan v slovenjgraško bolnico, kjer je dne 5. maja umrl. — Trgovino je otvoril dne 1. maja v našem trgu g. Rih. Cmork. Sedaj imamo v trgu sedem trgovin. — Za marenberškega kaplana in kateheta je imenovan g. Podgornik Franc, dosedaj kaplan pri Sv. Trojici v Halozah. Dosedanji kaplan g. Pušnjak Bogomir pa je prestavljen v Vojnik za 2. kaplana in kateheta.

Sv. Primož na Pohorju. Po nebeško plačilo je odšla blaga in ljudomila Ledinikova mati Uršula Ledinik, stara 77 let. Dasi šibke postave, ji je Bog naklonil lepo starost, da je mogla čimdalje skrbeti za Ledinikovo lepo posestvo. Mož ji je umrl že leta 1918, nato ji je smrt pobrala zaporedoma vse otroke, eno hčer in tri sinove. Od teh sta si dva nasledovala na posestvu. Rajna je veliko storila za cerkev in za uboge. Ob veliki udeležbi ljudstva smo jo pokopali v pondeljek dne 7. t. m. Sprevod je vodil g. kaplan Alojz Pajtler, brat sedanjega posestnika. V jedrnatih in iskrenih besedah je v imenu rajnice vzel slovo od hiše naš vrli ključar in župan g. Peruš. Na grobu se je čednosti rajne spominjal g. župni upravitelj. Letos smo položili k večnemu počitku že tri stare gospodinjice. Poleg omenjene že prej p. d. Puščavnikovo in Tratnikovo mater. Naj počivajo v miru!

Fram. Dne 7. t. m. je umrl Andrej Šmirmaul, posestnik in bivši večletni občinski odbornik. Izredno veliko prijateljev in znancev ga je spremilo k počitku; saj je bil pokojni priljubljen in spoštovan radi svojega odkritega značaja in velike dobrotljivosti. V srca so nam segle pretresljive besede, s katerimi se je v imenu vseh poslovil od pokojnega g. Ivan Greif, župnik iz Turnišča. Pevski zbor je zapel na domu in pokopališču žalostinko, saj je bil pokojni velik prijatelj cerkvenega petja. Naj počiva v miru, težko prizadeti družinici pa naše iskreno sožalje!

Spodnja Polskava. V nedeljo dne 6. maja smo do solz ganjeni izročili ob obilni udeležbi občinstva materi zemlji blagega in splošno priljubljenega posestnika, zadnji čas prevžitkarja, Franca Koban v starosti 67 let. Rajni

je bil priden in skrben gospodar na lepem posestvu blizu farne cerkve. Vse ga je spoštovalo radi njegovega mirnega in blagega značaja. To dejstvo je omenil domači g. župnik v svojem govoru ob odprtem grobu, v katerem je proslavljal njegove kreposti in lepe lastnosti. Rajni je bil veren in odločen krščanski mož in v tem oziru lep zgled vsem vaščanom. Svoje otroke je vzgojil strogo v krščanskem duhu, v njegovo hišo so zahajali le krščanski časopisi: »Slovenski gospodar« in »Bogoljub«. Zadnje leto se ni počutil več trdnega, začutil je v sebi kal bolezni, katera ga je priklenila nekaj časa na bolniško posteljo. Skrbno je pa prej vse uredil za ta in oni svet. Izročil je posestvo sinu Francetu, ki je pred leti dovršil kmetijsko šolo v Št. Juriju ob južni žel; tako je že itak lepo urejena kmetija dobila pridnega in kmetijsko strokovno izobraženega naslednika. Blagopokojnemu ni bilo določeno, da bi dalje časa po življenjskem trudu užival pokoj na stara leta. Ljubi Bog, ki mu je bil rajni iz srca vdan, je hotel drugače: odkazal mu je večni počitek tam, kjer je rajski mir in veselje nad zvezdami, kjer že bivata dve hčerki rajnega in se zdaj veselita v družbi svojega očeta. Spavaj v miru, dobri krščanski mož! Ostalim, žalujoči ženi, sinovom in mlademu gospodarju Francetu pa naše odkrito sožalje!

Vrhole pri Laporju. Zvonovi župne cerkve v Laporju, podružne cerkve v Kočnem in tudi podružne cerkve sv. Lucije v župniji Studenice pri Poljčanah so naznanili, da nas je zapustila za vedno nad vse dobra žena in ljuba mamica peterih majhnih otročičev. Terezija Robar v 40. letu svoje straosti. Nikdar ni poznala krega ali sovraštva s sosedji. Do siromakov je bila polna usmiljenja in dobrotljivosti. Bela žena je zamahnila koso ter jo pokosila dne 7. maja zvečer ob 8. uri. Kako je bila priljubljena, je pričal njen pogreb dne 9. maja. Marsikatero oko se je zasolžilo. Nekaj lepih besed v slovo sta spregovorila tamkajšnji bližnji sosed pri hiši žalosti in njen brat orožniški podnarednik Lovro Steinberger. Pokojno priporočamo v molitev. Preostalim naše sožalje!

Sv. Benedikt v Slov. goricah. Dne 30. aprila se je poročil vrli mladenič Viktor Rajšp, posin iz Drvanje, z mladenko Anko Krajnc iz

mu je dovolil, da lahko shrani v sigurnem zavetišču tudi svoje dragocenosti. Nad 200 lahkovvernežev je plačalo po 500 dol. in je zaupalo preroku tudi zlato in razni nakit. Ljudje so se pripravljali, kakor bi se mislili vkrcati v Noetovo barko. G. Viljem Fogeraux je naenkrat izginil neznan kam. Z njim vred je skopnelo 100 tisoč dol. in vse mu zaupane dragocenosti. Opeharjeni Sev. Amerikanci še danes zamanj čakajo na zvezdo repatico, ki bi naj uničila našo majko zemljo!

Najkrajše ime.

Morn. načelnik francoskega mesta Cherbourg je v činu admi-

Pobeg se je doigraval posrečeno. Bil sem prepričan, da bom pripeljal v Veržej celo svinjsko trajbo, ko sem zadel za Dokležovjem na močen oddelek krucevske konjice. Po izmenjavi vprašanj, kod in kam, sem jim natvezel, da ženem v Ižakovec k nerescu več prasic. Same bi nikakor ne šle tako daleč, sem moral pač s celo trajbo na pot.

Duše tolovajske, verjeli so mi in mi pustili, da sem tulil na rog ter zavil s svinjami ne v Ižakovec, pač pa v Veržej. Ščetinarji so bili tako poslušni rogu, da so mi sledili v vodo, splavali preko in z vsem svinjskim blagom sem se pojavil v — Veržeju.

Veržejski strelci so se vrnili praznih rok; jaz trobentač s celo trajbo svinj. Toliko še povem, da smo hodili vsi moški Veržejci mesece in mesece z mastnimi mustačami, Veržejke so imele špeha in masti kakor nikoli prej in ne pozneje.

Kaj so počeli Kruci s pravim pastirjem? Radi njegove usode me ni nikdar grizla vest. Pobratimstvo sva sklenila v temi in pri vsebini moje čutare. Zamenjal sem dobro obleko za ničvredne cunje. Kaj takega bi mi ne zameril niti turški Alah, kaj šele naš — neskončno usmiljeni in dobrotljivi Bog.

Za mesec maj

vam nudimo sledeče kipe:

Srce Marijino								
cm	17	20	25	30	35	37	42	
Din	36	44	56	62	94	102	110	
cm	42	50	50	60				
Din	120	160	188	300				
Marija Brezmadežna								
cm	20	25	30	30	30	42	60	
Din	44	56	70	80	62	150	300	
Lurška Marija								
cm	17	20	25	30	37	42	50	75
Din	36	44	56	80	102	125	160	400
Marija z Jezuškom								
cm	25	40						
Din	66	150						

Pri naročilu napišite velikost in ceno.

Priporočamo se za naročila!

Tiskarna sv. Cirila v Mariboru.

Trstenika. Ustanovila sta si novi dom na Drvanji. Bog daj novemu paru obilo sreče in blagoslova!

Sv. Bolfank v Slov. goricah. Tako praznično ozaljšano že dolgo ni bilo pri cerkvi Sv. Bolfanka, kot zadnje nedeljo meseca aprila. V svojo sredo smo namreč sprejeli novega, že težko pričakovanega g. župnika. Krasno vreme je omogočilo vsestranske priprave za čim lepši sprejem. Novega dušnega pastirja je pričakala velika množica domačih in celo sosednjih faranov. Njegov prihod v nedeljo popoldan je pozdravil g. Razbornik Ivan, urbanski župnik kot dosedanji naš provizor, in končno zastopniki vseh družb in društev, ki jih imamo. V zelenjem in s cveticami okinčani cerkvi so bile nato prve večernice novega g. župnika. Večerna bakljada in podoknica je bila v počastitev novemu pastirju naših duš. Prihodnji dan je bila ob pol 11. uri dopoldne slovesna umestitev g. Letonja Franca kot župnika pri Sv. Bolfanku v Slov. goricah. Slovenska služba božja je bila opravljena ob številni asistenci mnogih povabljenih duhovnih gospodov. Vsi farani želimo novemu gospodu

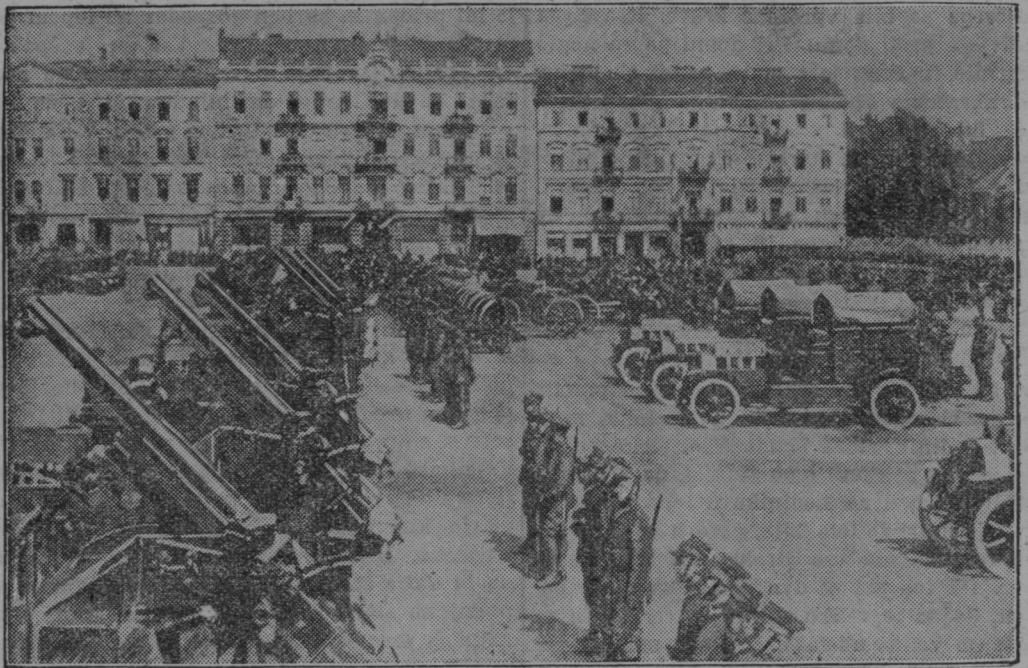
Drašek je poplasknil svoj doživljaj. Obljubil je ob priliki kaj več iz obilne zaloge istinitih vojnih spominov.

Cele tri dni ni bilo robnega Kruca na spregled. Niti od daleč se ni bližala kaka ponovna nevarnost. Več kmetov je ostavljalo tabor po jutrih in hodilo gledat k živini po goricah in raznih skrivališčih. Krucev od nikjer — a tudi Veržejcev ne, da bi javili kot odgovor na grmado popolen poraz sovražnika. Četrto jutro so pozdravili tabor žalostne Matere božje, kakor bi bili pognali v noči iz tal, ne veržejski strelci — krucevski topovi! Sovražniki so pripeljano orožje zakopavali in obdajali z zakopi na treh gričih od ormoške strani. Cevi treh topov so bile precej dolge — znamenje, da bodo iz varnosti pred v zemljo zabitimi koli in brez nevarnosti vrele smole skušali zrahljati jeruzalemski tabor, da bo časom omehčan brez nadaljnjih izgub za naskok in zavzet. Kruci se niso pustili ugnati v kozji rog od miklavških kmetov. S strelji iz dalekonosnih topov so hoteli prisiliti branilce k predaji.

mного let v božjem blagoslovu, v zdravju in zadovoljnosti v naši sredini! Bog živi!

Sv. Trojica v Slov. goricah. (Smrt vzorne matere.) 67 let življenja ji je namenil Bog, 14 otrokom je dala življenje, 10 jih je odgojila in razšli so se ji v svet, da se nikdar več niso našli ob svoji mami Ani Šalamun, katero so položili prejšnji teden k večnemu počitku. V Zagrebu, Gradcu, Mariboru in drugod bijejo njeni otroci življenja boj, niti na grob niso zamogli priti vsi in za enega je že mrtvi materi prišlo žalostno sporočilo, da leži v bolnici v Mariboru, ker si je zlomil obe roki.

Veržej. Nepozaben nam bo ostal letošnji 6. maj, ki smo ga preživeli v dragem Marijanišču v Veržeju. Takrat je salezijanski zavod proslavil prvokrat tako slovesno sv. Janeza Boska, ustanovitelja salezijanske družbe. Za duhovno pripravo tega dne se je vršila slovesna tridnevica s pridigami zjutraj in zvečer o don Boskovem življenju. — V soboto so pričeli prihajati romarji od blizu in daleč v Marijino kapelo, ki se je to pot oblekla v slavnostno obleko. Z glavnega oltarja je ljubeznivo zrla podoba velikega vzgojitelja in očeta: novega svetnika. Ganljivo je bilo gledati pobožne romarje, zatopljene v zaupno molitev v milostni kapelici Marije Pomočnice, kjer je bila razpostavljena relikvija sv. Janeza Boska. Nepopisno lep se je nudil pogled zvečer po pridigi. Ko se je zmračilo, je Marijanišče, ovenčano in okrašeno z zastavami, zablestelo v bajni razsvetljavi; in razvila se je procesija z lučkami, kar je milino tega večera le še povečalo. — Drugo jutro ob peti uri je bila peta sv. maša z blagoslovom, med katero se je neprestano delilo sv. obhajilo. Koliko duš je to jutro obiskal dobri Zveličar! Po pridigi so sledile svete maše do pol 10. ure. Zadolena je godba in na vzvišen prostor pred oltarjem, ki je bil postavljen na prostem, je stopil mil. g. stolni prošt mariborski dr. Maks Vraber. Z njemu lastno vneseno besedo je povečeval novega svetnika in nato njemu v čast služil slovesno pontifikalno mašo. Ob 11. uri se je v kapeli vršil shod salezijanskih sotrudnikov. Popoldne ob pol treh nam je vlč. g. duhovni svetnik Franc Sal. Gomilšek, dekan šentlenartski v Slov. goricah, v ognjevitem govoru še enkrat predstavil sv. Janeza Boska in nas spodbujal k posnemanju.

Narodni praznik na Poljskem so praznovali dne 3. majnika.

Janez Bosko, svetnik! Posnemajmo ga, se je razlegalo v pridigah, tako je odmevalo pa tudi v srcu ogromne množice, ki se je po podanski pridigi uvrstila v dolgo procesijo. Za številno vrsto mož in mladeničev so korakale čete veržejske garde in lepo število požarniških oddelkov iz celoga okoliša. Vsa čast za vednim don Boskovim častilcem! Tudi Marijine družbe iz Male Nedelje, iz Sv. Križa na Murskem polju in iz Veržeja s svojimi zastavami zaslužijo za svojo požrtvovalnost in za številno udeležbo najlepšo zahvalo. Don Boskov kip, ves v cvetju, s katerim so ga ob vznožju okinčale dobre sotrudnice, se je nežno odražal med belooblečenimi otroci in malim klerom, ki mu je sledila duhovščina. Posebno pozornost je vzbudilo lepo število duhovnikov iz sosednjih župnij z mil. g. marib. stolnim proštom na čelu. Saj je bil domala ves ljutomerski dekanat častno zastopan. Po procesiji blagoslov z Najsvetejšim in zahvalna pesem. Naj duh sv. Janeza Boska zajema vedno širše množice; naj živi med nami in vnema naša srca v ljubezni do Boga in za rešitev duš! — Praznik Marije Pomočnice se bo

letos v Marijanišču obhajal dne 27. maja, na kvaterno nedeljo, z istim sijajem kot praznik Marijinega apostola, sv. Janeza Boska. Že sedaj vabimo častilce naše nebeške Mamice, dobre in mogočne Pomočnice. Pridite v obilnem številu mladeniške in dekliške Marijine družbe z zastavami. Pridite vsi, ki trpite, k svoji Materi, ona vas bo blagoslovila!

Polzela. Odbor za obnovo Gore Oljke se najlepše zahvaljuje Hranilnici in posojilnici v Braslovčah, ki se je na občnem zboru spomnila tudi naše lepe božje poti in dala v ta namen lep znesek 1000 Din. Bog plačaj! Drugi posnemajte!

Polzela. Mnogo zanimivega in poučnega se dogaja zadnji čas v naši občini. Delo v bivšem Prosvetnem domu sploh počiva; skušamo pa se gospodarsko dvigniti. Pripravlja se elektrifikacija cele občine, izvzemši Gornji Podvin in hriboviti del Založ. Sestavil se je odbor iz zastopnikov občine in interesentov. Vršil se je že sestanek vseh interesentov, na katerem se je predvsem razmotrivalo o finančnem kritju za izvedbo načrta. Stavljani so bili razni predlogi, ki so si glade kritja, kakor

Župnik Stariha je opazoval s strahom kot večak topniške priprave in se zavedal dobro, da ne bodo kljubovali granatam zakopi in razleta karteč ne bodo vzdržale na daljši čas ženske z negodno deco. Predno bodo zabobneli prvi streli iz kanonskih žrel in predno se bodo zasadile prve granate v z zemljo osigurano trdnjavico, bo treba poklicati potom sla na pomoč Veržejce. Sicer bodo poginjali zadnji ostanki jeruzalemskih braniteljev med nebom in zemljo, nasajeni na kole. Poveljnik je sklical v cerkev posvet bojnikov in jim zaupal brez ovinkov, kako bo, če bodo pričeli bruhati med nje topovi od treh strani smrt. Edino rešilno upanje so še veržejski strelci. Javiti se mora iz njih vrst kak mlajši, da se bo preplazil skozi obroč oblegalcev in ponesel »hauptmanu« od nje napisano pismo.

Ni bilo zajcev med Miklavčani, katere bi bilo treba prigovarjati ali celo siliti v tako tvegano podjetje, kakor je bil prenos sporočila v oddaljeni Veržej skozi strnjene sovražne vrste. Kolikor za orožje sposobnih mož ter mladcev, toliko v smrt pripravljenih prostovoljcev! In med temi, ki so se hoteli izmuzniti iz sovražnega oklepa, je bil tudi Benjamin med

branitelji, komaj 17 letni Vidin Franček. Poveljnik na zboru v Marijinem svetišču je bil ganjen do solz pri pogledu na kmečke junake — starejše in mlajše. Iz čete je stopil naprej Franček, padel na kolena pred župnika pred Marijinim oltarjem in ga prosil, naj poveri njemu nalogo prebitja do dedeka. Naj bo to njegov prvi viteški čin!

Župnik je omahoval, drugi so bili odločno proti. Mladec je prosil in stekel pri poveljnikovem oklevanju po mater. Ta naj da pred Marijo in celim zborom dovoljenje, da prikljče ravno on, najmlajši, ogroženemu taboru pomoč.

Vstopila je Vida in bila kot mati edina proti pričakanju vseh za to, da se odpravi na večer njen sinko na sicer smrtno nevarno, a nujno potrebno pot. Pri toliki požrtvovalnosti, da, daritvi edinega otroka na oltar rešitve drugih so duhovniku zaigrale, zaplesale in se usule nehote in proti zadrževanju solze ganutja...

(Dalje sledi.)

rala in se piše l'O. Če odvezamemo imenu plemiški pridevek, ostane samo še ime O. Admiral l'O izhaja iz zelo stare plemenite rodbine iz Normandije. Družina je posebno ponosna na dejstvo, da ima na celem svetu najkrajše ime. Pred kratkem je dobila družina O konkurenco. Ko je bila javljena zadeva za najkrajšim imenom po časopisih, se je javil lepega dne Japonec s sporočilom, da se piše J. Najvišja gora v Evropi — Montblanc dobi v doglednem času predor, ki bo dolg 12 km in so gradbeni stroški preračunani na 300 milijonov frankov.

Kupujte pri naših inserentih!

tudi izvedbe načrta nasprotni. Ta borba se je zanesla v naše javne razmere. Očitki, ki padajo od vseh strani, kažejo, da naše razmere niso zdrave. Treba bo temeljitega ozdravljenja ali pa celo operacijskega noža, da se bolezen ozdravi. Upamo, da se združijo vsi tisti, ki jim je pri srcu gospodarski napredek občine.

Ponikva ob južni žel. (Vlom v župnišče.) V noči od 5. na 6. maja je tat že tretjekrat obiskal tukajšnje župnišče. Tokrat je splezal po lestvici do nadstropja in skozi okno vlomil v pisarno. Glede pričakovanega denarja je bil gotovo razočaran. V pisarni je našel samo 70 Din, ki so bili deloma krstni, deloma mašni darovi. V sosedni sobi je dobil izkupiček nedeljskega »Slovenca« z dne 29. aprila v znesku 38 Din in izkupiček prodanih številčk »Nedelje« 9 Din. Ker je denarja našel premalo, je pa tem bolj segel po župnikovi obleki. Obiskal je pet sob, vzel iz ene omare vse suknje, talarje in telovnike, iz enega predala vse perilo, privoščil si je tudi klobuk, gamašne, 3 pare zimskih in 2 para letnih čevljev. Imel je gotovo pomočnika. Sam ni mogel vsega odnesti. Tudi pri lestvici mu je moral nekdo pomagati. Župnikovi posli niso ničesar slišali; bila je namreč viharna in deževna noč z neprestanim gromenjem. Župnika pa ni bilo doma; zdravil se je v celjski bolnici. Vse okoliščine kažejo, da tat ni prišel od daleč. Dobro je vedel, da župnika ni doma. Sobe, v kateri je počival župnikov namestnik, se je previdno izognil. Lestvico je vzel kar pri župniškem gospodarskem poslopiju. Orožniki so pridno na delu. Bog daj, da pride vlomilec pravici v roke!

Črešnjice pri Vojniku. Črešnjičani smo malo znani čitateljem »Slovenskega gospodarja«, pa vendar še živimo v teh težkih časih. Novic je vedno kaj, pa se bojimo zanje in zato jih ne pošljemo v svet. Da, živimo še, samo denarja nam bi naj pripeljal kar poln voz, ker nam ga primanjkuje. Smrt tudi pri nas kosi in nas pri miru ne pušči. Meseca aprila sta zapustila to solzno dolino Štefan Krajnc in B. Zasljal, stara čez 60 let. Dne 3. maja je mirno v Gospodu zaspal Matevž Štante, star 89 let, najstarejši v črešnjiški fari; birmal ga je škof Slomšek. Dne 14. maja je bila pri nas sv. birma, na katero smo se lepo pripravljali. Bog vas živi!

Olimje. Iz naše župnije vam poročamo malokedaj kakšno novico in še ta je po večini žalostna. Pač ni cvenka v naših žepih, ki jih je izpraznila grozna kriza. Nekateri družine so v tako slabem položaju, da nimajo niti za sol. Sporočiti vam moramo tudi nekaj veselejšega. Dne 1. junija bomo obhajali 20letnico delovanja našega g. župnika Ivana Lorbek. Ravno pred strašno svetovno vojno je prišel k nam pastirovat z zelenega Pohorja od Sv. Primoža. Naš g. župnik je nad vse vnet dušni pastir, ki ga vse časti, spoštuje in ljubi. Je naša dolžnost, da proslavimo njegovo 20letnico, če ne na drugačen način, vsaj v molitvi pred Najsvetejšim. Z globoko hvaležnostjo do g. župnika združujemo prošnjo, naj ga nam Bog ohrani še mnogo let ter blagoslovi njegovo delo.

Iz zagrebške torbe. Suša in vročina je, da psi kar zijajo! Včasih so sneženi možje kaj veljali, da se je ob njihovem času zima povrnila, sedaj so pa najbrž odpovedali. Popolnoma pa tudi ne. Na praznik je namreč malo pogrnelo, pa tudi nekaj plohe se je vtilo, da je marsikoga zalotila moča, ker smo kar premalo verjeli, da vtegne biti kaj dežja. Bilo ga je nekaj, a vse premalo za to sušo in to vročino. — Hrvatsko križarstvo je imelo na praznik spomin 10letnice smrti zaslužnega dr. Merza, ki je stal ob zibelki katoliških mladinskih orga-

nizacij. V križarstvu se razvija seme, ki ga je on v Orlu zasejal. Še bi ga bilo treba, toda že v 28. letu je vzel od življenja slovo. Za seboj pa je zapustil zgled lepega življenja. — V jeronimski dvorani je vsako nedeljo ob 11. uri dopoldne kako predavanje o najvažnejših rečeh, ki danes javnost zanimajo. Pa je bilo zelo zanimivo na tem predavanju preteklo nedeljo, kjer je bil govor o komunizmu in drugih sodobnih novotarijah. Vsem seveda ni bilo vse po volji, kar je bilo povedano, ker so prav nekateri taki prišli poslušati. Eden je kar venomer nekaj pokašljeval in drugi so postajali čim dalje glasnejši. Pa je bilo večini tega kmalu odveč in menil je eden, da mu je najbrže treba svežega zraka; torej ven z njim, da se bo lahko pošteno odkašljaj! Kar hitro so ga postavili na hladno. Potem pa je bil božji mir v dvorani.

Pogled v dobo najvažnejše iznajdbe.

(Dalje.)

Nekega večera je opazoval skozi okno očetove hiše, kako je urezala strela, razdeljena na več vej, v zemljo. Ta prikazen, katero je opazovalo pred njim nešteto oseb, ga je napotila na zamisel: sprejemnik in odpošiljnik za brezžično valovje spojiti z zemljo. Dobrih 48 ur za tem je dokazal Marconi s poskusom, da je razdaljo brezžične pošiljke stokrat povečal, ako je spojil eden konec aparata za izžarevanje valov z anteno, drugega pa z zemljo.

Raziskovanje brezžičnega brzojava po Marconijevem načinu je bilo v omejenih prostorih očetove hiše nemogoče. Tudi posest Griffone ni bila ugodna radi dreves in poslopij, ki so ovirala širjenje električnih valov. Marconiju je priskočil na pomoč srečen slučaj.

Ob angleški obali.

Angleška obal, polna zalivov in zarez, je bila obdana od razsvetljenih ladij. Te ladje-svetilke so bile neprestana in velika skrb Angležev, ker so bile v slučaju neviht povsem odrezane od celine. Glavni inženier angleške brzojavne oblasti Preece se je trudil nekaj let, da bi zvezal svetilne ladje brez kablja s kopno zemljo. Zveza mu je uspela na ta-le način: Napel je dve sporedni žici, kojih konci so segali v morje in so predstvaljali strnjene kroge. Če je pošiljal po eni žici neprestani električni tok, je povzročala ta pošiljka potom indukcije v drugi žici električne sunke. Na ta način je Preeceju uspelo že leta 1892, da je dosegel brzojavno zvezo med točkama Penarth in Flatholme, a preko te razdalje ni mogel. Razven tega je še bil »priklic« na baš kar opisani način zelo težaven.

Profesor Righi je tedaj 23letnega Marconija poučil o Preecejevih poskusih. Marconi je pisal Preeceju o svoji lastni iznajdbi in je prosil Angleža, naj mu dovoli, da bo zvezal on Penarth in Flatholm brezžičnim potom po svojem načinu. Anglež je sprejel ponudbo od povsem neznanega ter mladega italijanskega visokošolca.

V začetku aprila 1897 je zapustil Marconi Bologno in se je odpeljal na Angleško

Eno dobro uro od kopališča Penarth se dviga iz morja 20 m visoka skala z imenom Lavernock Point. Na to skalo je postavil Preece 30 m visok jambor, ki je bil podprt z železnimi vrmi. Zgornji konec jambora je bil kronan od 2 m visokega in 1 m širokega klobuka iz cinka. Od tega klobuka je vodila izolirana bakrena žica do vznožja jambora do enega pola ali tečaja sprejemnika.

Pet kilometrov proč, na sredini Bristolkega kanala, je bil zapuščen otočič Flatholme, kamor so postavili oddajno napravo. V leseni kolibi, skozi koje špranje je piskal veter, na mizi je stal induktor, kojega preskok isker je znašal 25 cm, kojega kovinasti krogli sta merili v premeru 10 cm in se ju je lahko zblížalo na 2mm. Vse naprave so bile po možnosti enostavne, a postavljene na najboljšem poskusnem prostoru ter ozemlju.

S poskusi so pričeli dne 10. maja leta 1897. Najprej so položili preko skal 2 km dolgi žici, da bi ustvarili po Preecejevem načinu zvezo, kar je tudi kmalu uspelo.

Dne 11. maja je pričel Marconi s svojimi poskusi. Ob vznožju jambora je slonelo pet mož: Marconi, nemški profesor Slaby, Angleži Preece, Gavey in Cooper. Oči vseh so bile uprte na sprejemni aparat. Čakali so uro za uro . . . Zastonj. Na znamenje z zastavo s skale Lavernock Point, na katerega so odgovorili iz otočka Flatholme, bi naj začel pošiljati telegrafist brzojavna znamenja . . . Oddajal jih je, a nobenega ni bilo mogoče uloviti in pristreti.

Konec

Romanja.

Romanje v Padovo se vrši, kakor smo že poročali, v dneh 12., 13. in 14. junija, odhod iz Maribora dne 12. junija zjutraj ob 4. uri z avtobusom izpred frančiškanske cerkve. Pot napelje čez Ljubljano, Trst (kosilo) v Padovo. Nazaj grede si ogledamo Benetke (štiri ure) ter prenočimo v Gorici. Tretji dan zjutraj si ogledamo Sveto goro pri Gorici ter se vrnemo ob glavnih bojiščih nekdanje soške fronte čez Tolmin, Kobarid, Trbiž, Beljak in Celovec domov. Prijaviti se je treba pri tajništvu KA v Mariboru, Slomškov trg. — Tudi za prihodnjo skupino v Marijino Celje je še prostih nekaj sedežev. Odhod iz Maribora dne 6. junija zjutraj ob petih, vrnemo se dne 7. junija okrog 8. ure zvečer. Prijave istotako sprejema tajništvo KA v Mariboru. Prijaviti se je treba čimprej, da ne bo prepozno. Pojasnila daje: Romarski odbor KA ali pa Tajništvo KA v Mariboru.

Poslednje vesti.

Politične novice.

Dva zunanja ministra v Beogradu. Na potu v Ženevo sta se ustavila v Beogradu pri našem zunanjem ministru romunski in turški zunanji minister. Ministri so se posvetovali o položaju na Balkanu in zlasti o razorožitveni konferenci.

Nova poljska vlada. Predsednik poljske republike je poveril sestavo nove vlade bivšemu ministru in profesorju Lavu Koslovskemu. V novo vlado bodo stopile nove osebnosti, katerim bodo poverjena najvažnejša ministrska

mesta. Zunanje ministrstvo bo obdržal v novi vladi dosedanji zunanji minister polkovnik Beck.

Domače novice.

Huda toča je obiskala zadnjo nedeljo Notrajnsko in napravila veliko škodo.

Električni tok je ubil na Bledu 23letnega delavca Simona Jurca iz Studenčič pri Lescah.

Devotletnega birmanca M. Muleja, sina lastnika parne pekarnice, je povozil smrtno zadnjo nedeljo na Bledu avtomobil.

Od birmovanja na Dravskem polju. Vkljub vsej stiski so župnije kar tekmovali, da se za sv. birmo čim bolj pripravijo, na znotraj in na zunanaj, pa tudi da svojega škofa kar najbolj slovesno in pristransko obenem sprejmejo in pozdravijo. Opisati se to na kratko niti ne da. Pač pa naj omenimo eno lepo podrobnost med birmanskim tednom. V petek, ko je bil dan odmor med birmovanjem pri Sv. Lovrencu na Dravskem polju, se je dopoldne prevzvišeni nadpastir v spremstvu dekana, domačega župnika ter svojega tajnika podal med pogorelce v Spodnje Pleterje. Ko je hodil od enega pogorišča do drugega, povsod s prijazno besedo tolažil in spodbujal, se je marsikatera solza hvaležnosti utrnula z oči nesrečnih pogorelcev, ki tega obiska pač ne bodo pozabili. Vsi birmanci pogorelcev so poleg tega še bili osrečeni s spominskim darom. Prevzvišenemu bo di Bog plačnik za njegovo sočutno ljubezen!

Dopisi in prireditve.

Sv. Lovrenc na Dravskem polju. Ne vemo, odkod je prišla vest v zadnji številki, da je v Župeči vasi zopet gorelo in to pri Jakobu Sardinšku, kar je hvala Bogu docela neresnično. Saj je še resničnih požarov pri nas veliko preveč: čemu bi še nove »delali« s časniškimi poročili! Bog nas varuj nadaljevanja!

Zgornja Polskava. Naše izobraževalno društvo »Skala« po daljšem odmoru zopet priredi na binkoštni pondeljek dne 21. maja, popoldne po večernicah, v Domu pri Rečniku zanimivo igro »Guzaj«.

Selnica ob Dravi. Igralski odsek Čitalnice vprizori na binkoštno nedeljo dne 20. t. m., zvečer ob 7. uri in naslednjo nedeljo dne 27. maja, popoldne ob treh, v svojih prostorih zelo poučno in zanimivo igro v štirih dejanjih: »Obrekljivci«. Vabljeni v obilnem številu domačini in sosedje! — Odbor.

Ljutomer. Na binkoštni pondeljek po rani sv. maši priredi naše prosvetno društvo Ljudska čitalnica svoj redni mesečni sestanek pod naslovom: Dan dobre knjige, oziroma dobrega tiska, združen s predavanjem in razstavo knjig in časopisov v Katoliškem domu. Pride predavatelj iz Maribora. Vabimo vse naše člane in prijatelje, da se tega sestanka gotovo udeležijo!

Melinci. Da se oglasimo tudi mi od Mure v našem ljubem »Slov. gospodarju«, za to imamo tehtne razloge. Obeta se nam slaba bodočnost. Suša nas tlači, tatvine se množijo, kokoši romajo ponoči od hiše po 8—9 in 10 naenkrat.

Vsem cenjenim naročnikom,

katerim je že pošla naročnina za »Slovenski gospodar« in jo še niso obnovili, smo danes priložili položnice. — Blagovolite kmalu poravnati naročnino, da ne bo treba ustaviti list. — »Slovenski gospodar« stane za celo leto 32 Din, za pol leta 16 Din za četrt leta 9 Din. — Uprava.

Vsi, ki potujete, ne pozabite na novi vozni red!

Vozni red v lepi žepni izdaji stane samo 2 Din (po pošti je poslani naprej D 2.50 v znamkah). Preprodajalci dobijo primeren popust. Naročila sprejema: **TISKARNA SV. CIRILA, MARIBOR.**

Če se ne bo prišlo kmalu na sled tem tatinskim obrtnikom, je v nevarnosti kokošji zarod. Tem kurjim tatov je zadišala še tudi svinjska mast. Minuli teden so vdrl pri posestniku Dugarju Štefanu v hišo skozi okno in mu s čebrom vred odnesli od 45 kg masti. Poskus so ponovili na tretjo noč pri omenjenem gospodarju: hoteli so mu še odnesti vrečo pšenične moke, toda bili so pregnani. Tudi reka Mura je postala nezadovoljna v svoji strugi. Od lanskega leta je tako spremenila svoj tok, da nam grozi nevarnost, da bodo naše hiše v par letih v Muri. Odnáša nam njive, travnike, vrtove ter šume, zapušča pa struge in prode. Romale so številne prošnje od občine za regulacijo Mure na merodajna mesta, dejanske pomoči pa od nikoder ni. Kar se tiče naše občinske pridelitve Odrancim, je treba povedati, da hočemo v Beltince, kjer je župnijska občina in je tudi v gospodarskem oziru na boljšem.

Črenovci. V nedeljo dne 6. t. m. je bilo pri nas prošenje (žeganje), križev. Letošnje prošenje je bilo mirno, brez vsakega nereda. Dušni pastirji so pred prošenjem fante opozarjali na posledice raznih nerednosti in pretepov, dali so jim primerne nasvete in pomagalo je. Takih prošenj si želimo, kakor je bilo letošnje. Dopoldan je pristopilo k obhajilni mizi okrog 580 vernikov, v glavnem fantje Katoliške akcije in Marijine družbenice. To je za našo faro zelo lepo število. Želimo, da bi se farni patroni povsod tako lepo obhajali in da bi bilo v vsaki fari toliko verskega življenja. — pondeljek pa je bil pri nas sejem. Živine veliko, kupcev malo. Lepe bike so prodajali kmetje po 3—4 Din kg.

MALA OZNANILA

Cenik malim oglašom.

Vsaka beseda v malem oglasu stane Din 1.— (Prekljici, Poslano, Izjave pa Din 2.— za besedo.) Davek se zaračunava posebej do velikosti 20 cm² Din 1.—, do velikosti 50 cm² Din 2.50. Kdor inserira tako, da ne pove svojega naslova, ampak mora zbirati upravo lista prijave, doplača še Din 5.—. Mali oglasi se morajo brezizjemno plačati naprej, sicer se ne objavi. Kdor hoče odgovor ali naslov iz malih inseratov, mora priložiti znamk za Din 2.—, sicer se ne odgovarja.

Suhe gobe, kuhano maslo, zrnje kupuje vedno po najvišji dnevni ceni trgovina **F. Senčar, Mala Nedelja in Ljutomer.** 527

528

Pletilne stroje prodaja na obroke »TEHNA«, Ljubljana, Mestni trg 25/I.

OGLASI

v »Slov. gospodarju« imajo najboljše **uspeh!**

Posestvo pri Devici Mariji v Brezju, 2 in pol orala, obstoječe iz njive, travnika, gozda in sadovnjaka, za 55.000 Din na prodaj. Vprašati: Franc Marx, Maribor, Jelačičeva ulica 3. 419

Za prodati: gostilne, trgovine, mala in velika posestva od 17.000 Din naprej. Za odgovor se mora priložiti znamko. Grošl Jožef, Slivnica pri Mariboru. 525

Mesarskega vajenca sprejemem. Verglez Karel, Rače. 523

Starejša oseba, vajena šivanja in dela v kuhinji išče službo. Ponudbe na upravo lista pod številko 524. 524

Proda se šivalni stroj Singer za čevljarja, še skoraj nov. Partinje 66, pošta Sv. Jurij v Slovenskih goricah. 520

Strojil! Popravljam mlatilnice, motorje, vitlje, pumpe, vodovode; izdelujem najnovejši razložljivi sadni mlin s trdimi kamenitimi valjki. Ugodno prodam več mlatilnic in drugih strojev. Jožef Kadrmas, strojničar, Maribor, Melje, Kraljeviča Marka ul. 13. 522

Hišo z dobroidočo trgovino v prometnem kraju dam v najem ali prodam. Ugodno! Zglašiti se: Lipovci 13, Prekmurje. 515

Bernhardinec, eno leto star, dober čuvaj, se proda. Podliesnig, Badlova 7, Maribor. 503

Popolen vodnjak poceni na prodaj. Podliesnig, Badlova ulica 7, Maribor. 510

Čebelarji, pozor! Izdelovanje umetnega satova pri čebelarski podružnici v Jarenini, Fr. Šumenjak. 511

Predivo Vam predelam v vrvi in štrange za 6 Din 1 kg. Zapišite si moj naslov: Kučanda, Sv. Jurij ob južni žel. 511

Hranilnica in posojilnica v Ribnici na Pohorju vabi na svoj redni letni občni zbor, ki se vrši dne 10. junija 1934, ob 8. uri, v posojilniški pisarni s sledečim dnevnim redom: 1. Čitanje zapisnika zadnjega občnega zbora. 2. Poročilo načelstva. 3. Odobritev računskega zaključka za leto 1933. 4. Volitev nadzorstva. 5. Slučajnosti. Ako bi občni zbor okoli določeni uri ne bil sklepčen, se vrši pol ure pozneje na istem mestu in z istim dnevnim redom drugi občni zbor, ki sklepa brezpogojno. — Načelstvo. 529

Vabilo k občnemu zboru Hranilnice in posojilnice v Gotovljah, r. z. z n. z., ki se vrši na binkoštni pondeljek, dne 21. maja, ob 3., odnosno ob 4. uri popoldne. Dnevni red: 1. Poročilo načelstva in nadzorstva. 2. Čitanje revizijskega poročila. 3. Odobritev računskega zaključka za leto 1933. 4. Predlogi in nasveti. — Odbor. 520

Občni zbor Hranilnice in posojilnice pri Sv. Juriju ob Ščavnici, r. z. z n. z., ki se vrši v uradnih prostorih dne 29. maja, v torek, ob 3. uri popoldne. Dnevni red: 1. Čitanje zapisnika zadnjega občnega zbora. 2. Čitanje revizijskega poročila. 3. Poročilo načelstva. 4. Poročilo nadzorstva. 5. Odobritev računskega zaključka za leto 1933. 6. Volitev načelstva. 7. Volitev nadzorstva. 8. Slučajnosti. 521

Sv. birma.

Knjižica, ki pouči botre in birmance, kako se je ravnati pri sv. birmi, se dobi za Din 3.— v knjigarnah

TISKARNE SV. CIRILA V MARIBORU.

Deklo, pošteno, sposobno za vsa dela, sprejme Fidelj Franc, Sv. Jurij ob Pesnici. 516

Zavarovanje proti požaru in življenje posreduje: Agentura Pichler, zavarovalni zastopnik, Ptuj, Panonska ulica 2. 514

Mladenci z dobrimi spričevali, zmožen slovenskega in nemškega jezika, ki razume delo v vinogradu in sadnem vrtu ter zna delati, se sprejme. 300 Din mesečne plače in dobra oskrba. Predstaviti: Maribor, Badlova ulica 7, Podliesnig. 510

OPEKO vseh vrst najboljše kakovosti dobavlja po najnižjih cenah franco vsake postaje pekarna Ormož. 505

Čebelni vosek kupuje in plača po najvišji ceni: Kemindustrija, Maribor, Aleksandrova cesta 44. 484

Kose 500 razne velikosti po 5 in 6 Din prodaja Justin Gustinčič, trgovina z rabljenimi stroji in orodjem, Maribor, Tattenbachova ulica 13. 477

Ivan Kacin, tvornica harmonijev, glasovirjev in orgel, Domžale-Ljubljana, dobavlja harmonije od 2000 Din, pianine od 10.000 Din prvovrstne, uglašuje in popravlja cerkvene orgle. Cene nizke. Zahtevajte cenik. 475

Mostin, moštna esenca za izdelovanje jako dobre in zdrave domače pijače z izvrstnim okusom. Dnevna razpošiljatev. Nizke cene. Ivan Pečar, droge in kemikalije, Maribor, Gosposka ulica 11. 464

Posestvo se prodaja v Spodnjem Velovlaku pri Ptuj, obstoječe iz stanovanjske hiše z dvema stanovanjema, gospodarskega poslopja in 14 oralov posestva (eventualno se odda tudi manj oralov pri hiši). Razven tega se prodajo tudi posamezne parcele, kakor njive, travniki in gozdovi. Pojasnila daje: Al. Brenčič, posestnik in trgovec, Ptuj. 389

Z. birmo! Vsakovrstno oblačilno blago. sešite obleke in vse potrebščine za vsakega kupite najugodnejše v trgovinah **F. Senčar**, Mala Nedelja in Ljutomer. 442

Časna izjava. Podpisana Kač Terezija, pos. v Polzeli, preklicujem mojo izjavo napram raznim osebam, da mi je Turnšek Matevž, delavec na Polzeli, ukradel denar, kot popolnoma neosnovano in se mu zahvaljujem, da je odstopil zoper mene od sodnega pregona. = Kač Terezija. 517

Za mesec junij

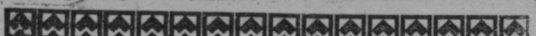
vam nudimo sledeče kipe:

Srce Jezusovo					
velikost v cm	17	20	25	30	35
cena Din	36.-	44.-	56.-	62.-	82.-
velikost v cm	35	37	40	40	42
cena Din	94.-	102.-	120.-	140.-	115.-
velikost v cm	50	60	60	75	80
cena Din	240.-	300.-	375.-	400.-	460.-
velikost v cm	100	100			
cena Din	1720.-	2150.-			

Srce Jezusovo z razpetimi rokami				
velikost v cm	22	25	30	40
cena Din	100.-	120.-	160.-	280.-

Pri naročilu napišite velikost in ceno. Priporočamo se za naročila!

Tiskarna sv. Cirila v Mariboru.

Pred nakupom

blaga ali izgotovljenih obleke in oblek, svilenih robcev, klobukov, nogavic, čevljev in drugih potrebnih stvari za birmo, ne premišljajte, kje si boste vse to nabavili, temveč pojdite ali pišite po vzorce in cenik od 213

kateri Vam nudi vse gornje predmete v veliki izbiri, po nizkih cenah in v dobri kakovosti. Obleke se izdelajo v lastni tovarni po meri v dveh do treh dneh.

Pozor! • • **Pozor!**

ANTON AUER

sedaj ni več v Vetrinjski 14, temveč na

Glavnem trgu 17

Tam dobite klobuke in čepice že od 20 Din naprej. Tudi popravila se prevzamejo po brezkonkurenčni ceni ter se strokovnjaško izvršijo. Torej ne hodite več v Vetrinjsko ulico 14, temveč na

Glavni trg 17

kjer je Anton Auer. 447

Plugs kose z novim pritrjevanjem brusni kamni Silicium karbid Ia garkon škropilo vinogradniške škroplilnice samodelne drevesne škroplilnice škroplilnice za čebelarje Din 62.—. 489

Po najnižjih cenah! Zahtevajte cenik!
JOSIP VIDEMŠEK, Maribor, Koroščevo ul. 23.

Zopet volitve!

Kam gremo po spomladansko blago?
Odločitev je lahka!

Vsi v veletrgovino z manufakturnim blagom
Franc Dobovičnik, Celje,
Gosposka ulica 15. 157

tam se prodaja vedno po najugodnejših cenah
fabriško platno ena širina že od Din 4.— nap.
fabriško platno dvoj. šir. že od Din 13.— nap.
belo platno ena širina že od Din 6.— nap.
oksford za delav. srajce že od Din 6.— nap.
svileni robci že od Din 20.— nap.
oksford srajce za delavce že od Din 20.— nap.
bele srajce z bel. svil. efekt. prs. Din 24.— nap.
moške gate iz molinosa že od Din 12.— nap.
sukno v raznih vzorcih 140 cm šir. že od Din 28.— nap.

Posebno velika izbira blaga za birmance!

Zakaj je ravno pri tvrdki Dobovičnik, Celje, tako poceni?
Ker se zadovolji z najmanjšim zaslužkom.
Ker nima velikih režijskih stroškov.
Ker se trgovina nahaja v lastni hiši in ne plačuje najemnine.
Ker je trgovina v stranski Gosposki ulici, mora ceneje prodajati, da z nizko ceno stranko privabi!
Ker ima lastno tovarno za odeje »Koutre«.
Ker ima lastno tovarno za izdelovanje perila.
Ker ima velik promet in vsled tega vedno sveže blago.

Nizke cene! — Prosti ogled vseh zalog! — Vljudna postrežba! — Vam jamči za dober nakup veletrgovina

Franc Dobovičnik, Celje

Važno za vinogradnike in sadjarje! Žvepleno-apnena brozga

je na podlagi dosedanjih poskusov cene in izborna sredstvo za škropljenje proti plesni in škrlupu. Brozga se danes že splošno uporablja v Nemčiji in Švici. — Dobi se pri 470

Anton Jurca naslednik

Milko Senčar

tovarna žvepljenih izdelkov v Ptuj.

Ustanovljeno leta 1860.

Zaloga žvepla za vinogradnike. Izdeluje se tudi žvepleni zakad na juti in na azbestu.

ZA BIRMO

vence, obleke in svilo poceni v 390
Trpinovem bazarju, Maribor, Vetrinjska 15.

Kolje za vinograde

rezano 1000 komadov Din 180.—
cepano 1000 komadov Din 300.— 481
prodaja v vsaki množini

»DRAVA« d. d., Maribor, Meljka c. 91.

Ranilne, rane, hraste

„FITONIN“ preprečuje infekcije, ustavlja krvavitve, obvaruje rano pred usmratenjem ter dobro in naglo celi. Razni uradni preizkusi potrjujejo, da se more „Fitonin“ uporabljati v vsi sigurnostjo pri vseh ranilnih, poškodbah, opeklinah, hratih, lišajih, turkih, črnih prisadih, ranah od ležanja, zastarelih ranah na nogah, skrofuloznih ranah, odprtih ozeblinah in odprtih hemeroidih. Steklenica 20 Din v lekarnah. Po poštne povzetju 2 steklenici 50 Din.

Poučno knjižico št. 18 pošlje brezplačno »Fitonin« dr. z o. z. Zagreb I-78. 923 Reg. pod Sp. br. 1281 od 28. VII. 1933.

Čitateljem v pouk in zabavo.

Pozabljen otok.

2000 km proč od južno-ameriške obale, 10.000 km od zapadno-evropske, leži v južnem Atlantskem morju pozabljen otok Tristan da Cunha. Ko je pristala leta 1919 ob otoku angleška ladja in sporočila otočanom o koncu grozovite svetovne vojne, so zmajevali poslušalci neverjetno z glavo. Ničesar jim ni bilo znanega o strahovitem klanju. Zadnjič jih je bil posetil parnik l. 1913 . . . In vendar otočani niso divjaki ali poldivjaki, ampak prav pokorni podložniki angleškega kralja, poslušajoč božjo besedo angleškega pastora, in ponosni, da so kolonija angleškega velekralljestva.

Ko je torej po letu 1913 obiskal otok leta 1919 angleški parnik, niso imeli ti samotarji nobene prave hrane več. Pošli so: čaj, moka, milo in sadne konzerve. Na Tristan da Cunha ne raste ničesar. Živali se ogibljejo pustinje, le človek si jo je izbral kot bivališče.

Otok je odkril v 16. stoletju portugalski raziskovalec Tristan da Cunha. Leta 1816 so se polastili otoške samote Angleži in potomci takrat izkrcanih angleških mornarjev prebivajo še danes na otoku.

Velike ladje vozijo mimo otoka. Vsako drugo ali tretje leto se usidra ob otoku za nekaj ur angleški parnik. Nedavno je dospela po radiju vest, da je pristala ob otoku ob priliki potovanja krog sveta luksuzna ladja »Atlantis«.

Pojav parnika je za puščavnike na otoku dogodek prve vrste. Ne pričakujejo pošte, saj nima nobeden sorodnikov v kakem drugem delu sveta. Radi pa poslušajo, kaj se dogaja po širnem svetu. Tako se že godi dobrih 100 let. Če ladja zapusti otok, niti ne žalujejo za njo. Pred dvema letoma je bivalo na otoški samoti 95 oseb in so vsi pričrčali, da se med seboj boljše razumejo kakor celotni ostali svet. Nobeden od teh samotarjev še ni čutil potrebe, da bi bil poskusil zapustiti otok za nekaj časa. Živijo mirno, patriarhalčno življenje, kakor so ga životarili naši davni predniki pred 1000 leti. Če jim je pripeljala kedaj ladja kako bolj moderno orodje, so ga vsikdar odklonili, češ, da jim je odveč ter škodljivo.

Na ladjo »Atlantis« se je ukrcal otoški pastor, da bi oskrbel otok z velikim radio-aparatom, s pomočjo katerega bi bili puščavniki v stalni zvezi z Anglijo.

Pred petimi leti je že imel pastor radio-aparat, a so mu ga prepovedali njegovi verniki, češ, da je privlačnost za udare strele in v splošnem moti mir na otoku. Temu postopanju samotarjev se ne smemo čuditi, saj niso videli še nikdar konja, kaj šele avtomobil! Konji se ne podijo po otoku, ker jih še ni doslej izkrcala nobena ladja. Bi pa bil tudi pravi križ s konjem, saj je trava na Tristanu da Cunha bolj redka prikazen. Navaden Evropejec si niti predstavljati ne more, kako je mogoče prebiti celo življenje v taki revščini ter zadovoljnosti.

Otočani ne povprašujejo po ničemer. Če se dva poročita, hočeta posedati svojo lastno leseno kočjo. Največja redkost na Tristan da Cunhi je les. Radi tega se pa tudi glasi molitev vsakega zakonskega para: »Gospod, daj nam brodolom in kolikor mogoče lepih desk, da si zamoreva zgraditi hišico za naše potomstvo.« Edini les, ki ga poznajo na otoku in iz katerega so zgrajene vse bajte, so stene razbitih ladij, klopi in zaboji, katere pomeče morje na obal, če se kje v bližini razbije kaka ladja.

Zalibcg bo tem tolikanj miroljubnim ljudem božji mir kmalu skaljen. Tristan da Cunha je zgubljen otok, a ravno v tem tiči njegova vrednost v sedanjih dobi. V najkrajšem času bo odprt letalski promet preko južnega Atlantskega morja in baš ta otok bo naravnost idealna vmesna postaja. Angleži se zavedajo, da je otok tudi v vojaškem oziru največjega pomena in radi tega niso doslej popolnoma zapustili samotarjev iz bojazni, da bi se ne pričela za nje zanimati kaka druga država.

*

Značilna ugotovitev.

Med leti 1920 in 1922 so se znatno razpasli v ameriških Združenih državah napadi na poštno avtomobile ter vlake. Vsled neprestanih napadov so bile banke tolikanj preplašene, da se niso posluževale za prevoz vrednostnih papirjev pošte, temveč lastnih oklopnih avtomobilov. Meseca junija 1922 je bil izvršen v sredi dneva v Njujorku napad na poštni avtomobil in je vrgel banditom 2 milijona dolarjev. Še le po tem napadu se je zasvitalo oblasti, da morajo biti tolovaji vnaprej podučeni, kedaj se bo vršil kak dragocen prevoz. Natančnejša preiskava je dognala, da je zakrivila vlada sama rope in to radi tega, ker je postopala pri izbiri šoferjev in stražarjev loštnih avtomobilov skrajno brezbržno. Na skupnem posvetovanju policije z zastopniki pošte je bilo sklenjeno: odvzeti vsem poštnim šoferjem prstne odtise. Ko je bilo to izvršeno, so ugotovili, da je bilo med šoferji 70 odstotkov predkaznovanih. Nekateri so bili kaznjenci, ki so prestali večletne kazni. Ko so pa odpustili največje lopove iz šoferske službe, so prenehali napadi na poštno avtomobile tako naglo, kakor so se bili pojavili.

*

Dobičkanosnost Sueškega prekopa.

Gospodarji Sueškega prekopa so danes Angleži, čeravno so ga zgradili Francozi pod vodstvom inženerja Lessepsa. Prvotne delnice so bile razdeljene med francoske kapitaliste in drugi del je posedal mohamedanski vladar Egipta. Nikdo ni v začetku toliko spletkaril in rovaril proti Sueškemu prekopu kakor ravno Angleži. Ko so

pa videli, da so sueške delnice na višku, so se trudili tako dolgo, da so prententali vladarja Egipta, da jim je ta odstopil svoj delež na delnicah in prevladuje danes angleški kapital v prekopu. Za vsak prevoz skozi kanal plača ladja 6 zlatih frankov od tone, če ja naložena z raznim blagom in 3.325 zlatih frankov za parnike brez tovora. 6-tisočtonska ladja plača za prevoz 2000 funtov šterlingov. Prevoznina je tako draga, da vozijo nekatere paroplovne družbe rajši ono dolgo pot krog cele Afrike, samo da si prihranijo prevoznino, ki podraži fižol iz Vzhoda za 15 odstotkov, žito za 12% in riž za 20%. Dohodki Sueškega prekopa so znašali leta 1932 — 834.2 milijona frankov in so padli napram letu 1931 za 137 milijonov. Prevoznina skozi Panamski kanal je za polovico nižja nego pri Suez.

*

Koliko vojakov je porabil Napoleon?

Med 10letno vlado francoskega cesarja Napoleona mu je dal za njegove vojne pohode senat naslednje številke vojaštva na razpolago:

V letu 1805	80.000 mož
v letu 1807	80.000 mož
v letu 1808	240.000 mož
v letu 1809	76.000 mož
v letu 1810	120.000 mož
v letu 1811	160.000 mož
v letu 1812	237.000 mož
v letu 1813	1.030.000 mož

skupaj torej 2,023.000 mož. K zgorajnjemu številu je treba dodati še prostovoljce, leta 1813 postavljeno konjico 17.000 mož in garde iz raznih okrajev. Leta 1814 je razpolagal Napoleon celotno s tremi milijoni mož. Po ponesrečeni vojni z Rusijo in po osvobodilni vojni s Prusijo se je skrčila Napoleonova armada na 900.000 mož. Na ruskih ter pruskih bojnih poljanah je obležalo 2000.000 Napoleonovih vojakov.

Sadjarja.

Sadjar Joža je obiskal svojega prijatelja Jerneja in ta ga je popeljal v sadovnjak na ogled.

»Presneto«, se je začudil Jernej pri pogledu na izredno debele orehe in je vprašal: »Ali rodijo vsa tvoja drevesa tako izreden orehov sad?«

Joža: »O ne, samo orehova.«

Nadarjenost za godbo.

Imeniten gospod je povabljen. Gosposodična sedi pri glasovirju in igra Naenkrat prestane.

»Ali kaj razumete o godbi?« vpraša gosta.

»Ej seve«, se odreže gospod.

»Vam je znano«, vprašuje gospica in njeni prstki brzijo po tipkah, »kaj baš sešaj igram?«

Gost opazuje prste in klavirske tipke ter ji pošepče: »Da, vem — glasovir.«

Bolnim na golši in nadutem vratu

knjigo enega zdrav-
nika

**brezplačno in
franko.**

Pišite takoj na ta
naslov:

Zbiralno mesto pošte 512
Georg Fulgner, Berlin-Neukölln,
Ringbahnstrasse 24. Abt. P. 83.

Vse brivske potreb- ščine po nizkih cenah!

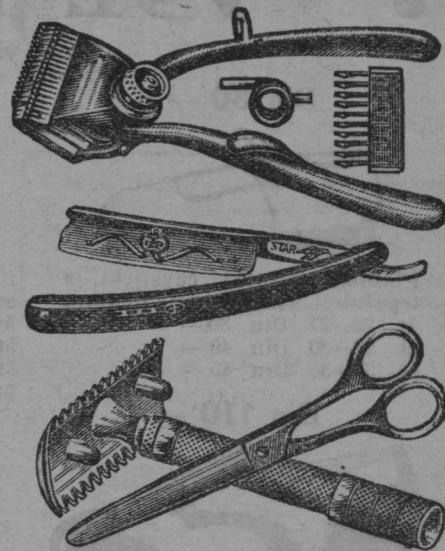
Din 10.—, 15.—, 16.— brivski apar.
Din 27.—, 34.—, 50.— britve
Din 30.—, 36.—, 76.— lasostrižniki.
Čopiči, mila in vse druge potreb-
ščine po izredno nizkih cenah.

TRGOVSKI · DOM
Sternecki

TOVARNA · PERILA · IN · OBLEK

Celje št. 24.

Zahtevajte veliki brezplačni cenik
z več tisoč slikami. Kar ne ugaja,
se zamenja ali vrne denar. 113

Kdor primerja kvaliteto in
solidno domače delo,
kupi KARO čevlje 277
Maribor, Gosposka ulica 13.

Inserirajte!

Specijalno trgovino s klobuki

smo otvorili v soboto 12. maja

v Mariboru, Gosposka ulica 3

Bogata izbira vseh vrst klobukov in če-
pic najnovejših oblik in barv ter razno-
vrstnega v to stroko spadajočega blaga.

V čiščenje, preoblikovanje in barvanje
se sprejemajo klobuki vseh vrst!

Najnižje cene! Solidna postrežba!

Cenjenemu občinstvu se najuljudneje
priporočamo! 485

Bogataj & Jane

družba z o. z.

tovarna klobukov

Lepe obleke

za otroke:
od Din 60.— naprej
za moške:
od Din 140.— do 790.—

klobuki

za moške Din 39.—,
48.— itd. 144

Velika izbira čevljev,
perila itd. itd. pri

Jakob Lah
Maribor, Gl. trg 2

Botrice in botri!

Pripravite birmska darila že v naprej!
Najprikladnejša in obenem najcenejša
dobite v knjigarlah

TISKARNE SV. CIRILA V MARIBORU.

Vulkan kose,

apno, cement in raznovrstno železnino
si nabavite po zmernih cenah v staro-
znani trgovini železa 489

Vincenc Kühar

Maribor, pri frančiškanski cerkvi.

Naši javnosti!

Vse, kar dobimo gotovine iz starih posojil, izplačujemo vlagateljem s starimi vlogami v enakih zneskih. Upamo, da se bodo te razmere kedaj zboljšale.

Vse nove vloge imamo stalno razpoložljive. Vsak vlagatelj, ki na novo vlaga, lahko dobi od nove vloge vsaki dan vso svoto nazaj. Teh vlog imamo preko 1,500.000 Din.

Ves denar, pri nas naložen, je popolnoma varen. Naše naložbe pri 15 denarnih zavodih ne bodo utrpele nikake škode, vsa naša posojila so zavarovana s hipotekami. Poleg tega imamo lastne milijonske rezerve, če bi tudi kaka izguba kje nastala, in konečno jamči za varnost vlog v znesku 55,000.000 Din 4675 članov s premoženjem okrog 500,000.000 Din.

Z našimi hranilnimi knjižicami se ne trguje, vsak zahteva za nje celotno svoto.

Ne nasedajte ljudem, ki se zastonj trudijo, da bi z lažmi omajali zaupanje javnosti napram našemu zavodu.

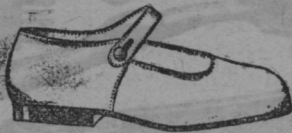
Če tudi ne moremo sami v celoti kljubovati svetovni gospodarski in domači denarni krizi, vendar pa smo v moči kljubovati ji tako, da bodo naši vlagatelji obvarovani vsake škode.

Spodnještajerska ljudska posojilnica v Mariboru.

VSE RADOSTI POLETJA

vživa v polni meri, kdor nosi udobno, lahko, elegantno

Din 30.—

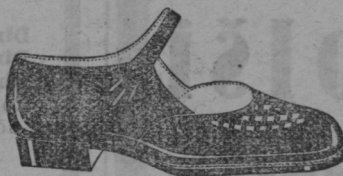
Platneni otroški čevljički s trpezničnim usnjem podplatom
št. 22—27 Din 30.—
št. 28—30 Din 40.—
št. 31—35 Din 45.—

Din 45.—

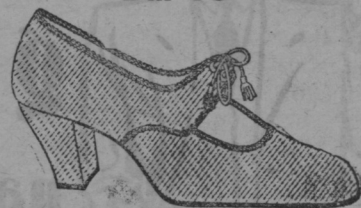
Priljubljene močne sandalice za deco, podložene z usnjem
št. 20—25 Din 45.—
št. 26—28 Din 55.—
št. 29—30 Din 65.—
št. 31—35 Din 75.—

Din 125.—

Moderne damske sandale v rjavi barvi z usnjeno podlogo.

Din 98.—

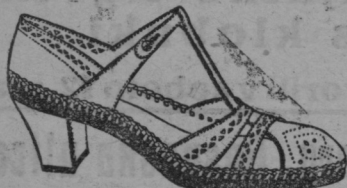
Najnovejše:
Surovo grobo platno; iste v salonski obliki z visoko peto.

Din 110.—

Udobni beli platneni čevlji s kromovim podplatom, isti tudi v kombinacijah z rjavim boksom Din 125.—

Din 75.—

Zadnja moda za damske opanke v okusni, trpezni izdelavi. Slične v raznih kombinacijah Din 95.—

PEKO

O B U T E V !

Z globoko znižanimi cenami so postali povsod poznani in priznani visoko kvalitativni »PEKO« proizvodi vsakomur dostopni. 518

Okusna izbira nogavic, kopit in drugih potrebščin. »PEKO« kreme, politure itd. Vam jamčijo le pod pristno znamko »PEKO« za trajnost oblike, lep sijaj in izgled čevlja.

Din 135.—

Elegantni promenadni letni čevlji iz usnja z usnjeno podlogo. Slični kombinirani v drugih barvah Din 145.—

Din 165.—

Krasni lahki damski čevljički iz belega in rdečega usnja.

Hranilnica Dravske banovine Maribor

Centrala: Maribor

v lastni novi palači na oglu Gosposke-Slovenske ulice.

Podružnica: Celje

nasproti pošte, prej Južnoštajerska hranilnica.

588

Sprejema vloge na knjižice in tekoči račun proti najugodnejšemu obrestovanju. Najbolj varna naložba denarja, ker jamči za vloge pri tej hranilnici Dravska banovina s celim svojim premoženjem in z vso svojo davčno močjo. Hranilnica izvršuje vse v denarno stroko spadajoče posle točno in kulantno.

V S A K PREVDAREN SLOVENSKI GOSPODAR

Z A V A R U J E

SEBE, SVOJCE IN SVOJE IMETJE LE PRI

VZAJEMNI ZAVAROVALNICI V LJUBLJANI

167

PODRUZNICA: CELJE palača Ljudske posojilnice.

GL. ZASTOPSTVO: MARIBOR Loška ulica 10

KRAJEVNI ZASTOPNIKI V VSAKI FARI!

